

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

SPRAWOZDANIE FINANSOWE
za rok obrotowy 2016

Warszawa, marzec 2017 r.

Spis treści

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	2
BILANS - AKTYWA	8
BILANS – PASYWA.....	10
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (metoda porównawcza)	12
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM.....	15
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (metoda pośrednia).....	17
Nota 1 – Wartości niematerialne i prawne.....	19
Nota 2 – Rzeczowe aktywa trwałe.....	19
Nota 3 – Należności - Pożyczki	20
Nota 4 – Pozostałe należności.....	22
Nota 5 – Inwestycje długoterminowe.....	24
Nota 6 – Krótkoterminowe aktywa finansowe	26
Nota 7 – Kapitał (fundusz) własny	26
Nota 8 – Rezerwy na zobowiązania	27
Nota 9 – Zobowiązania.....	28
Nota 10 – Fundusze specjalne.....	29
Nota 11 – Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	30
Nota 12 – Inne rozliczenia międzyokresowe	30
Nota 13 – Objasnienia do Rachunku Zysków i Strat	31
Nota 14 – Rachunek klimatyczny.....	35
Nota 15 – Propozycja podziału zysku.....	38
Nota 16 – Objasnienia do Rachunku Przepływów Pieniężnych	38
Nota 17 – Transakcje zabezpieczające walutowe ryzyko kursowe	40
Nota 18 – Zwroty nadpłat w opłatach za brak sieci zbierania pojazdów z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	41
Nota 19 – Zobowiązania warunkowe.....	42
Nota 20 – Fundusz Spójności 2000-2006.....	43
Nota 21 – Programy operacyjne.....	43
Nota 22 – Objasnienia dotyczące zawartych przez jednostkę umów, istotnych transakcji i niektórych zagadnień osobowych.....	44

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

za rok obrotowy 01.01.2016 r. - 31.12.2016 r.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, został utworzony na mocy art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy Prawo wodne (Dz. U. Nr 26, poz. 139). Obecnie posiada status państwowej osoby prawnej w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.), a zakres jego działalności określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519). Z uwagi na powołanie ustawowe, Narodowy Fundusz nie podlega rejestracji sądowej.

Nadzór nad działalnością Narodowego Funduszu sprawuje Minister Środowiska. Organami Narodowego Funduszu są Rada Nadzorcza i Zarząd.

Narodowy Fundusz jest największą instytucją w kraju, finansującą przedsięwzięcia w ochronie środowiska i gospodarce wodnej. Dysponuje zarówno środkami pochodzenia krajowego, jak i środkami zagranicznymi, pozyskiwanymi w ramach wdrażania kilku programów. Głównymi formami finansowania przedsięwzięć są pożyczki, dotacje a także finansowanie kapitałowe.

Narodowy Fundusz przeznacza środki na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska, w tym m.in. na ochronę klimatu i atmosfery, ochronę wód i gospodarkę wodną, ochronę powierzchni ziemi, ochronę przyrody i krajobrazu oraz edukację ekologiczną.

Podstawą gospodarki finansowej Narodowego Funduszu są roczne plany finansowe stanowiące załącznik do ustawy budżetowej. Narodowy Fundusz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z uzyskiwanych wpływów wydatki na realizację zadań określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska.

Środki ujęte w bilansie Narodowego Funduszu

Środki krajowe (własne) Narodowego Funduszu pochodzą przede wszystkim z wpływów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, różnorodnych opłat wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska i innych ustaw oraz oprocentowania pożyczek i wolnych środków. Szczególna rola Narodowego Funduszu wynika z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1131, z późn. zm.), zgodnie z którymi jest on wierzycielem opłat wynikających z tej ustawy, a Prezes Zarządu Narodowego Funduszu organem pierwszej instancji, posiadającym uprawnienia organu podatkowego. Analogiczne uprawnienia wynikają z przepisów przejściowych do ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1223, z późn. zm.) i dotyczą opłat za wprowadzanie CO₂ do powietrza za wydane uprawnienia do emisji na rok 2013.

Narodowy Fundusz pełni także rolę, na podstawie ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2015 r. poz. 2273, z późn. zm.), Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji (Green Investment Scheme), finansując zadania ze środków pochodzących ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gazów cieplarnianych i innych substancji, zgromadzonych na Rachunku Klimatycznym.

Środki pozabilansowe

Narodowy Fundusz pełni rolę instytucji wdrażającej największe krajowe programy w dziedzinie ochrony środowiska współfinansowane środkami zagranicznymi, w tym:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013,
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
- Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2009-2014,

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku. Dane porównawcze obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Narodowy Fundusz w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny oraz ogólnych zasad ewidencji przychodów i kosztów

W Narodowym Funduszu stosuje się ogólne zasady określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.), z uwzględnieniem specyfiki działalności Narodowego Funduszu, wynikającej z przepisów:

- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 226, poz. 1479),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Zasady rachunkowości w Narodowym Funduszu zostały przyjęte uchwałą Zarządu z dnia 31 października 2013 r. nr A/48/1/2013 w sprawie aktualizacji Zasad (polityki) rachunkowości, zmienione uchwałą z dnia 29 października 2014 r. nr A/48/2/2014, uchwałą z dnia 26 października 2015 r. nr A/48/1/2015 oraz uchwałą z dnia 24 stycznia 2017 r. nr B/4/4/2017.

Narodowy Fundusz jest zwolniony ustawowo z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych.

1. Zasady wyceny aktywów

Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne

Środki trwałe, środki trwałe w budowie i wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową z uwzględnieniem stawek wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Należności długoterminowe i krótkoterminowe

Narodowy Fundusz zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska udziela pożyczek z przeznaczeniem na finansowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Pożyczki te mają na celu uzyskanie efektu ekologicznego, udzielane są na preferencyjnych warunkach z możliwością częściowego umorzenia spłaty kapitału.

Pożyczki udzielane przez Narodowy Fundusz stanowią instrumenty finansowe i co do zasady powinny być wyceniane według metod wyceny opisanych Rozporządzeniem Ministra Finansów z 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu

prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 149, poz. 1674, z późn. zm.), czyli w skorygowanej cenie nabycia (zamortyzowanego kosztu). Korzystając z zasady istotności Narodowy Fundusz stosuje uproszczenie, polegające na kontynuowaniu dotychczasowej metody wyceny pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności.

Narodowy Fundusz udziela również pożyczek na zachowanie płynności finansowej, które mogą być udzielone w walucie obcej, wówczas wycenia się je z uwzględnieniem transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe.

Inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe

Udziały stanowiące długoterminowe inwestycje wprowadza się do ksiąg rachunkowych w cenie nabycia. Na dzień bilansowy inwestycje te wycenia się wg ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości.

Inwestycje krótkoterminowe na dzień bilansowy wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy aktualizujące ich wartość do poziomu ceny godziwej.

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne wycenia się według wartości nominalnej. Wartość środków pieniężnych i innych aktywów obejmuje także skapitalizowane odsetki, dopisane do stanu środków na rachunku bankowym. Niezapadłe odsetki od lokat pieniężnych na dzień bilansowy traktuje się jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i prezentuje się łącznie z tym aktywem.

2. Zasady wyceny pasywów

Kapitał (fundusz) własny

Fundusz statutowy Narodowego Funduszu podlega zwiększeniu o odpis z zysku i zmniejszeniu o odpis na pokrycie straty, w przypadku braku możliwości jej pokrycia z funduszu rezerwowego.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych są traktowane jako zobowiązania warunkowe. Obowiązek wypłaty dofinansowania uzależniony jest od spełnienia warunków ustalonych w umowach o dofinansowanie. Zobowiązaniami warunkowymi są również zwroty równowartości kwot nadpłat z tytułu opłat za brak sieci, jakie mogą powstać na skutek uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19.10.2015 r., sygn. akt: II OPS 1/15. Zwroty są dokonywane na podstawie wydanego oświadczenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, pod warunkiem łącznego spełnienia trzech warunków określonych w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 803, z późn. zm.).

Zobowiązania z tytułu utrzymania organów i biura Narodowego Funduszu ujmuje się w księgach w kwocie wymaganej zapłaty. Narodowy Fundusz tworzy rezerwy na:

- nagrody roczne dla pracowników i Zarządu,
- świadczenia wykonane na rzecz Narodowego Funduszu przez kontrahentów, gdy kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny, w tym na koszty badania rocznego sprawozdania finansowego,
- przyszłe świadczenia na rzecz pracowników z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych,
- przyszłe obciążenia z tytułu postępowania sądowego,

- w innych przypadkach, w tym także wtedy, gdy zdarzenia zostaną ujawnione między dniem bilansowym a dniem, w którym rzeczywiście następuje zamknięcie ksiąg rachunkowych.

Rezerwy są wykazywane w bilansie w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości.

Środki powierzone Narodowemu Funduszowi pochodzące ze źródeł zagranicznych wykorzystane na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej są prezentowane w bilansie, w zależności od ich statusu prawnego, w odpowiednich pozycjach aktywów z wykazaniem ich równowartości w funduszach specjalnych (SIDA, EFP PHARE, FS Pomoc Techniczna 013) lub ewidencjonowane są pozabilansowo.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia - odpowiednio po kursie:

- zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji - w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa powyżej, a także w przypadku pozostałych operacji.

3. Inne – rozliczenia międzyokresowe

Narodowy Fundusz jako rozliczenia międzyokresowe przychodów ujmuje w szczególności:

- odsetki karne i ustawowe oraz kary umowne, ustalone na podstawie umów o dofinansowanie i innych umów,
- zaległe należności z tytułu opłat z Prawa geologicznego i górniczego zagrożone przedawnieniem i nieściągalne (wraz z odsetkami).

W myśl zasady ostrożności, dla celów prezentacji w bilansie, rozliczenia międzyokresowe przychodów korygują odpowiednio należności z ww. tytułów. Przyjęty sposób prezentacji w tym zakresie uzasadniony jest przede wszystkim charakterem działalności operacyjnej Narodowego Funduszu. Podstawowym celem udzielanego przez Narodowy Fundusz dofinansowania, jak również kryterium jego rozliczania z beneficjentami jest uzyskanie efektu ekologicznego.

Z uwagi na zasadę istotności w rachunkowości w Narodowym Funduszu nie rozlicza się w czasie: kosztów ubezpieczeń, odpisów na ZFŚS i innych wydatków bieżących dotyczących funkcjonowania Biura.

4. Ewidencja przychodów i kosztów

Źródłami przychodów Narodowego Funduszu w 2016 roku były:

- wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych ustalanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz przepisów szczególnych,
- wpływy z opłat rejestracyjnych z tytułu wydania pozwolenia zintegrowanego,
- wpływy z opłat produktowych ustalanych na podstawie przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,
- wpływy z opłat produktowych oraz środki tytułem wykonania obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych przekazane przez wprowadzających produkty w opakowaniach ustalanych na podstawie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
- wpływy z opłat produktowych, nieodebranych opłat depozytowych oraz opłat na kampanie

- edukacyjne ustalanych na podstawie ustawy o bateriach i akumulatorach,
- wpływy z opłat ustalanych na podstawie przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze,
 - wpływy z opłat, o których mowa w art. 142 ustawy Prawo wodne,
 - wpływy z opłat zastępczych oraz kar pieniężnych ustalanych na podstawie ustawy Prawo energetyczne,
 - wpływy z opłat zastępczych na podstawie ustawy o odnawialnych źródłach energii,
 - wpływy z opłat zastępczych ustalanych na podstawie ustawy o efektywności energetycznej,
 - wpływy z opłat i kar pieniężnych ustalanych na podstawie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
 - wpływy z opłat ustalanych na podstawie ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową,
 - wpływy z opłat i kar pieniężnych z ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz kwot pomniejszeń, o których mowa w art. 402 ust. 4a ustawy Prawo ochrony środowiska,
 - wpływy z opłat produktowych i kar pieniężnych oraz środków z tytułu prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych ustalanych na podstawie ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
 - wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów,
 - wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie ustawy o odpadach,
 - wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych,
 - wpływy z tytułu umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji zawieranych na podstawie ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji,
 - wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 315a Prawa ochrony środowiska m.in. za niedotrzymanie ustawowego terminu uchwalenia programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych,
 - wpływy z nawiązek wymierzanych na podstawie art. 47 § 2 Kodeksu karnego,
 - dotacje z budżetu państwa, środki otrzymane z Unii Europejskiej (pomoc techniczna),
 - dotacje celowe w związku z nałożeniem przez Komisję Europejską korekt systemowych w ramach projektów POIiŚ i FS 2000-2006,
 - dotacje celowe – Fundusz Małych Grantów i Fundusz Współpracy Dwustronnej w ramach MF EOG NMF,
 - przychody z operacji finansowych (odsetki od udzielonych pożyczek i kredytów, oprocentowanie rachunków bankowych i lokat, zyski ze sprzedaży i posiadania papierów wartościowych),
 - zwroty dotacji.

Przychody z działalności Narodowego Funduszu, za wyjątkiem przychodów z operacji finansowych, rozpoznawane są w momencie wpływu, z uwagi na brak prawnej możliwości sprawowania kontroli nad ich wymiarem. Memoriałowe ujęcie przychodów z operacji finansowych związane jest z wyceną bilansową.

Wydatki związane z dofinansowaniem zadań ochrony środowiska zalicza się do kosztów działalności operacyjnej z chwilą wypłaty i prezentuje w odrębnej pozycji rachunku zysków i strat.

Kosztami działalności operacyjnej są między innymi:

- udzielone dotacje, w tym:
 - dotacje celowe w związku z realizacją przez beneficjentów projektów finansowanych ze środków zagranicznych,
 - dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
 - dokonywanie częściowych spłat kapitału kredytów bankowych,
 - dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji,
- dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe,
- częściowe umorzenia pożyczek.

Wynik finansowy Narodowego Funduszu stanowi różnicę pomiędzy przychodami a kosztami. Rachunek zysków i strat prezentowany jest w wariantcie porównawczym.

Warszawa, 30.03.2017 r.

NFOŚiGW
p.o. Głównego Księgowego

Janusz Cypolski

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu

Janek Spyrka

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu

Roman Wójcik

Z-ca PREZESA ZARZĄDU

Artur Michalski

NFOŚiGW
Prezes Zarządu

Kazimierz Kujda

BILANS - AKTYWA

Wyszczególnienie		31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
A	AKTYWA TRWAŁE	6 308 328 538,03	6 107 926 155,70
I	Wartości niematerialne i prawne	2 061 696,21	357 974,18
1	Koszty zakończonych prac rozwojowych	-	-
2	Wartość firmy	-	-
3	Inne wartości niematerialne i prawne	2 061 696,21	357 974,18
4	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	-	-
II	Rzeczowe aktywa trwałe	56 683 418,14	56 475 587,21
1	Środki trwałe	56 517 672,99	56 475 587,21
a)	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	11 813 206,00	11 813 206,00
b)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	42 508 613,59	41 535 394,68
c)	urządzenia techniczne i maszyny	2 016 644,73	2 133 515,62
d)	środki transportu	15 717,00	837 210,00
e)	inne środki trwałe	163 491,67	156 260,91
2	Środki trwałe w budowie	165 745,15	0,00
3	Zaliczki na środki trwałe w budowie	-	-
III	Należności długoterminowe	5 396 323 809,45	5 048 428 468,08
1	Od jednostek powiązanych	-	-
2	Od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
3	Od pozostałych jednostek	5 396 323 809,45	5 048 428 468,08
a)	pożyczki	5 396 323 809,45	5 048 428 468,08
b)	pozostałe należności	-	-
IV	Inwestycje długoterminowe	853 259 614,23	1 002 664 126,23
1	Nieruchomości	-	-
2	Wartości niematerialne i prawne	-	-
3	Długoterminowe aktywa finansowe	853 259 614,23	1 002 664 126,23
a)	w jednostkach powiązanych	-	-
-	- udziały lub akcje	-	-
-	- inne papiery wartościowe	-	-
-	- udzielone pożyczki	-	-
-	- inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-
b)	w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
-	- udziały lub akcje	-	-
-	- inne papiery wartościowe	-	-
-	- udzielone pożyczki	-	-
-	- inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-
c)	w pozostałych jednostkach	853 259 614,23	1 002 664 126,23
-	- udziały lub akcje	853 259 614,23	1 002 664 126,23
-	- inne papiery wartościowe	-	-
-	- udzielone pożyczki	-	-
-	- inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-
4	Inne inwestycje długoterminowe	-	-
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	-	-
1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
2	Inne rozliczenia międzyokresowe	-	-

B	AKTYWA OBROTOWE	4 994 880 155,26	5 817 114 358,11
I	Zapasy	629,99	0,00
1	Materiały	629,99	0,00
2	Półprodukty i produkty w toku	-	-
3	Produkty gotowe	-	-
4	Towary	-	-
5	Zaliczki na dostawy i usługi	-	-
II	Należności krótkoterminowe	793 800 885,64	814 683 318,49
1	Należności od jednostek powiązanych	-	-
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty	-	-
	- do 12 miesięcy	-	-
	- powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	inne	-	-
2	Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty	-	-
	- do 12 miesięcy	-	-
	- powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	inne	-	-
3	Należności od pozostałych jednostek	793 800 885,64	814 683 318,49
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty	717,97	26 547,48
	- do 12 miesięcy	717,97	26 547,48
	- powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych	-	-
c)	inne	793 800 167,67	814 656 771,01
	- pożyczki	767 366 567,53	790 737 938,27
	- pozostałe należności	26 433 600,14	23 918 832,74
d)	dochodzone na drodze sądowej	-	-
III	Inwestycje krótkoterminowe	4 201 078 639,63	5 002 431 039,62
1	Krótkoterminowe aktywa finansowe	4 201 078 639,63	5 002 431 039,62
a)	w jednostkach powiązanych	-	-
	- udziały lub akcje	-	-
	- inne papiery wartościowe	-	-
	- udzielone pożyczki	-	-
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-
b)	w pozostałych jednostkach	2 064 512,00	0,00
	- udziały lub akcje	2 064 512,00	0,00
	- inne papiery wartościowe	-	-
	- udzielone pożyczki	-	-
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-
c)	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	4 199 014 127,63	5 002 431 039,62
	- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	621 927,83	421 111,13
	- inne środki pieniężne	4 198 392 199,80	5 002 009 928,49
	- inne aktywa pieniężne	-	-
2	Inne inwestycje krótkoterminowe	-	-
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	-	-
C	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	-	-
D	Udziały (akcje) własne	-	-
	AKTYWA RAZEM	11 303 208 693,29	11 925 040 513,81

p.o. Głównego Księgowego
 NFOŚiGW
 Janusz Tępołski

Warszawa, 30.03.2017 r.

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu

Jacek Spyrka

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu

Roman Wójcik

Z-ca PREZESA ZARZĄDU
Strona 9

Artur Michalski

NFOŚiGW
Prezes Zarządu
Kazimierz Kujda

BILANS – PASYWA

Wyszczególnienie		31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
A	KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	11 232 828 077,10	11 885 963 272,71
I	Kapitał podstawowy (fundusz statutowy)	10 571 220 696,79	11 151 837 995,71
II	Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:	-	-
-	nadwyżka wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji)	-	-
III	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	-	-
-	- z tytułu aktualizacji wartości godziwej	-	-
IV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, w tym:	80 990 081,39	80 990 081,39
-	- tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki	-	-
-	- na udziały (akcje) własne	-	-
V	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-
VI	Zysk (strata) netto	580 617 298,92	653 135 195,61
VII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	-	-
B	ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	70 380 616,19	39 077 241,10
I	Rezerwy na zobowiązania	13 572 069,53	13 029 291,64
1	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
2	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	12 781 705,24	12 410 197,92
-	- długoterminowa	4 876 150,00	5 611 656,62
-	- krótkoterminowa	7 905 555,24	6 798 541,30
3	Pozostałe rezerwy	790 364,29	619 093,72
-	- długoterminowe	-	-
-	- krótkoterminowe	790 364,29	619 093,72
II	Zobowiązania długoterminowe	-	-
1	Wobec jednostek powiązanych	-	-
2	Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
3	Wobec pozostałych jednostek	-	-
a)	kredyty i pożyczki	-	-
b)	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-
c)	inne zobowiązania finansowe	-	-
d)	zobowiązania wekslowe	-	-
e)	inne	-	-
III	Zobowiązania krótkoterminowe	36 535 430,02	9 086 060,85
1	Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	-	-
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności	-	-
-	- do 12 miesięcy	-	-
-	- powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	inne	-	-
2	Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności	-	-
-	- do 12 miesięcy	-	-
-	- powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	inne	-	-
3	Wobec pozostałych jednostek	35 355 364,82	8 104 281,13
a)	kredyty i pożyczki	-	-
b)	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-
c)	inne zobowiązania finansowe	-	-

d)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności	513 180,03	571 934,89
-	do 12 miesięcy	513 180,03	571 934,89
-	powyżej 12 miesięcy	-	-
e)	zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	-	-
f)	zobowiązania wekslowe	-	-
g)	z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych	2 358 806,62	2 384 819,69
h)	z tytułu wynagrodzeń	412 930,11	572 207,06
i)	inne	32 070 448,06	4 575 319,49
4	Fundusze specjalne	1 180 065,20	981 779,72
IV	Rozliczenia międzyokresowe	20 273 116,64	16 961 888,61
1	Ujemna wartość firmy	-	-
2	Inne rozliczenia międzyokresowe	20 273 116,64	16 961 888,61
-	- długoterminowe	5 443 841,79	5 279 982,76
-	- krótkoterminowe	14 829 274,85	11 681 905,85
	PASYWA RAZEM	11 303 208 693,29	11 925 040 513,81

Warszawa, 30.03.2017r.

NFOŚiGW
p.o. Głównego Księgowego
Janusz Topolski

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu
Jacek Spyrka

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu
Roman Wójcik

Z-ca PREZESA ZARZĄDU
Artur Michalski

NFOŚiGW
Prezes Zarządu
Kazimierz Kujda

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (metoda porównawcza)

Wyszczególnienie		31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
A	PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY I ZRÓWNANE Z NIMI, W TYM:	2 064 385 470,83	1 646 878 837,39
I	Opłaty i kary za korzystanie ze środowiska	341 648 403,11	326 636 810,19
II	Opłaty z ustawy Prawo geologiczne i górnicze	266 116 830,92	270 370 763,63
III	Opłaty produktowe	8 112 556,81	8 712 700,33
IV	Opłaty rejestracyjne za pozwolenie zintegrowane	2 827 063,70	1 769 756,77
V	Opłaty, o których mowa w art. 142 ustawy Prawo wodne	10 759 612,65	10 331 733,54
VI	Opłaty i kary z ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz przypadające NFOŚiGW opłaty za NO _x i SO ₂	94 486,03	28 019 156,74
VII	Opłaty i kary z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	426 446 416,58	-19 847 451,24
VIII	Opłaty i kary z ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową	1 170,22	299,11
IX	Opłaty zastępcze i kary z ustawy Prawo energetyczne	263 312 737,91	398 369 884,47
X	Opłaty zastępcze i kary z ustawy o efektywności energetycznej	606 760 212,05	538 500 291,83
XI	Opłaty zastępcze z ustawy o odnawialnych źródłach energii	6 349 521,74	3 805 748,78
XII	Opłaty i kary z ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	295 167,99	208 768,84
XIII	Kary z ustawy o biokomponentach i biopaliwach	24 737,82	-15 445,14
XIV	Kary z ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów	394 204,84	1 098 251,56
XV	Kary z ustawy o odpadach	3 049 315,15	3 046 046,21
XVI	Wpływ z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 315a POŚ	10 000,00	10 000,00
XVII	Nawiązki sądowe	87 267,34	185 040,86
XVIII	Wpływy z umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji	18 860 226,21	11,26
XIX	Dotacje z budżetu Państwa i ze środków Unii Europejskiej (pomoc techniczna)	13 859 482,04	31 653 895,95
XX	Dotacja celowa w związku z nałożeniem przez KE korekt systemowych w ramach projektów PO IiŚ i FS 2000-2006	83 040 931,01	34 683 630,19
XXI	Dotacja celowa - Fundusz Małych Grantów MF EOG / NMF	26 545,00	163 093,51
XXII	Dotacja celowa - Fundusz Współpracy Dwustronnej MF EOG / NMF	0,00	167 967,24
XXIII	Dotacja celowa - Projekt Doradztwa Energetycznego (PDE)	0,00	4 933 666,56
XXIV	Pozostałe przychody - zwroty dotacji	12 308 581,71	4 074 216,20

B	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	1 688 571 210,90	1 173 237 087,90
I	Wydatki związane z dofinansowaniem ochrony środowiska	1 602 446 673,40	1 089 851 233,82
1	Dotacje	1 088 593 147,14	844 393 156,34
2	Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe	411 853 298,59	185 228 291,66
3	Częściowe umorzenia pożyczek	16 609 532,65	19 981 999,58
4	Dotacja celowa dla beneficjentów w związku z nałożeniem przez KE korekt systemowych w ramach projektów PO LiŚ i FS 2000-2006	83 040 931,01	34 683 630,19
5	Dotacja celowa - Fundusz Małych Grantów MF EOG / NMF	26 545,00	163 093,51
6	Dotacja celowa - Fundusz Współpracy Dwustronnej MF EOG / NMF	0,00	167 967,24
7	Dotacja celowa - Projekt PDE	0,00	4 933 666,56
8	Koszty obsługi programów zagranicznych	1 947 226,17	0,00
9	Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska	-	-
10	Koszty udzielonych poręczeń spłaty kredytów i przejętych zobowiązań	-	-
11	Pozostałe koszty	375 992,84	299 428,74
II	Koszty funkcjonowania organów i biura NFOŚiGW	86 124 537,50	83 385 854,08
1	Amortyzacja	5 192 114,46	4 260 774,51
2	Zużycie materiałów i energii	1 126 124,96	1 239 444,10
3	Usługi obce	4 887 496,21	4 837 351,08
4	Podatki i opłaty	1 503 556,01	1 465 677,90
5	Wynagrodzenia	59 131 036,72	58 330 218,12
6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	12 708 858,85	11 724 259,65
7	Pozostałe koszty rodzajowe	1 575 350,29	1 528 128,72
III	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
C	ZYSK/STRATA ZE SPRZEDAŻY (A-B)	375 814 259,93	473 641 749,49
D	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	1 081 912,84	551 453,67
I	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	10 370,00	6 234,56
II	Dotacje	-	-
III	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-
IV	Inne przychody operacyjne	1 071 542,84	545 219,11
E	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	4 331 559,45	711 276,29
I	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	-	-
II	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-
III	Inne koszty operacyjne	4 331 559,45	711 276,29
F	ZYSK/STRATA NA DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (C+D-E)	372 564 613,32	473 481 926,87

G	PRZYCHODY FINANSOWE	223 987 837,75	229 666 354,16
I	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	0,00	230,80
a)	od jednostek powiązanych, w tym:	-	-
	- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
b)	od jednostek pozostałych, w tym:	0,00	230,80
	- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
II	Odsetki, w tym:	212 077 010,21	224 028 735,76
	- od jednostek powiązanych	-	-
III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	0,00	2 337 557,00
	- w jednostkach powiązanych	-	-
IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
V	Inne	11 910 827,54	3 299 830,60
H	KOSZTY FINANSOWE	15 935 152,15	50 013 085,42
I	Odsetki, w tym:	4 989,48	4 344,77
	- dla jednostek powiązanych	-	-
II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	-	-
	- jednostkach powiązanych	-	-
III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	12 000 000,00	50 000 000,00
IV	Inne	3 930 162,67	8 740,65
I	ZYSK/STRATA BRUTTO=NETTO (F+G-H)	580 617 298,92	653 135 195,61

Warszawa, 30.03.2017

NFOŚiGW
p.o. Głównego Księgowego

Janusz Topolski

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu

Jacek Spyrka

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu

Roman Wójcik

Z-ca PREZESA ZARZĄDU

Artur Michalski

NFOŚiGW
Prezes Zarządu

Kazimierz Kujda

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM

Wyszczególnienie		01.01.2015 r. - 31.12.2015 r.	01.01.2016 r. - 31.12.2016 r.
I	Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO)	10 652 210 778,18	11 232 828 077,10
	- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
	- korekty błędów	-	-
I.a	Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO), po korektach	10 652 210 778,18	11 232 828 077,10
1	Kapitał (fundusz) na początek okresu	10 519 551 647,29	10 571 220 696,79
1.1	Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	51 669 049,50	580 617 298,92
a)	zwiększenie	51 669 049,50	580 617 298,92
b)	zmniejszenie	-	-
1.2	Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	10 571 220 696,79	11 151 837 995,71
2	Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	-	-
2.1	Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	-	-
a)	zwiększenie	-	-
b)	zmniejszenie	-	-
2.2	Stan kapitału (funduszu) zapasowego na koniec okresu	-	-
3	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu - zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
3.1	Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	-	-
a)	zwiększenie	-	-
b)	zmniejszenie	-	-
3.2	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-	-
4	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	80 990 081,39	80 990 081,39
4.1	Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	-	-
a)	zwiększenie	-	-
b)	zmniejszenie	-	-
4.2	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	80 990 081,39	80 990 081,39

5	Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	51 669 049,50	580 617 298,92
5.1	Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	51 669 049,50	580 617 298,92
	- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
	- korekty błędów	-	-
5.2	Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	51 669 049,50	580 617 298,92
	a) zwiększenie z tytułu podziału zysku z lat ubiegłych	-	-
	b) zmniejszenie	51 669 049,50	580 617 298,92
	- odpis na fundusz statutowy	51 669 049,50	580 617 298,92
5.3	Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
5.4	Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-	-
	- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
	- korekty błędów	-	-
5.5	Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	-	-
	a) zwiększenie z tytułu przeniesienia straty z lat ubiegłych do pokrycia	-	-
	b) zmniejszenie	-	-
5.6	Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
5.7	Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
6	Wynik netto	580 617 298,92	653 135 195,61
	a) zysk netto	580 617 298,92	653 135 195,61
	b) strata netto	-	-
	c) odpisy z zysku	-	-
II	Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	11 232 828 077,10	11 885 963 272,71
III	Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	-	-

Warszawa, 30.03.2017

NFOŚiGW
p.o. Głównego Księgowego
Janusz Topolski

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu
Roman Wójcik

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu
Jacek Spyrka

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu
Artur Michalski

NFOŚiGW
Prezes Zarządu
Kazimierz Kujda

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (metoda pośrednia)

Wyszczególnienie		01.01.2015 r. - 31.12.2015 r.	01.01.2016 r. - 31.12.2016 r.
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I	Zysk / strata netto	580 617 298,92	653 135 195,61
II	Korekty razem	-781 612 010,69	350 927 390,13
1	Amortyzacja	5 192 114,46	4 260 774,51
2	Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-
3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 324 300,00	-230,80
4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	11 989 630,00	47 656 208,44
5	Zmiana stanu rezerw	1 075 259,66	-542 777,89
6	Zmiana stanu zapasów	0,00	629,99
7	Zmiana stanu należności	-823 825 064,51	327 012 908,52
8	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	24 313 612,86	-24 148 894,61
9	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-1 681 863,16	-3 311 228,03
10	Inne korekty	-	-
III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	-200 994 711,77	1 004 062 585,74
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I	Wpływy	198 180 370,00	2 508 404,80
1	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	10 370,00	6 800,00
2	Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	-	-
3	Z aktywów finansowych, w tym:	198 170 000,00	2 501 604,80
a)	w jednostkach powiązanych	-	-
b)	w pozostałych jednostkach	198 170 000,00	2 501 604,80
-	- zbycie aktywów finansowych	190 000 000,00	2 501 374,00
-	- dywidendy i udziały w zyskach	0,00	230,80
-	- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	-	-
-	- odsetki	8 170 000,00	0,00
-	- inne wpływy z aktywów finansowych	-	-
4	Inne wpływy inwestycyjne	-	-
II	Wydatki	3 599 835,49	203 154 078,55
1	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	3 599 835,49	3 154 078,55
2	Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	-	-
3	Na aktywa finansowe, w tym:	0,00	200 000 000,00
a)	w jednostkach powiązanych	-	-
b)	w pozostałych jednostkach	0,00	200 000 000,00
-	- nabycie aktywów finansowych	0,00	200 000 000,00
-	- udzielone pożyczki długoterminowe	-	-
4	Inne wydatki inwestycyjne	-	-
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	194 580 534,51	-200 645 673,75

C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I	Wpływy	-	-
1	Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-
2	Kredyty i pożyczki	-	-
3	Emisja dłużnych papierów wartościowych	-	-
4	Inne wpływy finansowe	-	-
II	Wydatki	-	-
1	Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-
2	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-	-
3	Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-
4	Spłaty kredytów i pożyczek	-	-
5	Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-
6	Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
7	Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-	-
8	Odsetki	-	-
9	Inne wydatki finansowe	-	-
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-	-
D	Przepływy pieniężne netto razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-6 414 177,26	803 416 911,99
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym: zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-6 414 177,26	803 416 911,99
F	Środki pieniężne na początek okresu	4 205 428 304,89	4 199 014 127,63
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym: o ograniczonej możliwości dysponowania	4 199 014 127,63	5 002 431 039,62

Warszawa, 30.03.2017

NFOŚiGW
p.o. Głównego Księgowego

Janusz Topolski

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu

Jacek Spyrka

NFOŚiGW
Zastępca Prezesa Zarządu

Roman Wójcik

Z-ca PREZESA ZARZĄDU

Artur Michalski

NFOŚiGW
Prezes Zarządu

Kazimierz Kujda

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Nota 1 – Wartości niematerialne i prawne – Aktywa A.I.

Tabela 1.1 – Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych

Wyszczególnienie				
	na dzień 01.01.2016 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	na dzień 31.12.2016 r.
Wartość brutto	15 056 330,22	118 422,00	0,00	15 174 752,22
Umorzenie	-12 994 634,01	-1 822 144,03	0,00	-14 816 778,04
Wartość netto	2 061 696,21	-	-	357 974,18

Nota 2 – Rzeczowe aktywa trwałe – Aktywa A.II.

Tabela 2.1 – Zmiana stanu środków trwałych

Wyszczególnienie						
	Grunty *	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej **	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto						
na dzień 01.01.2016	11 813 206,00	61 853 652,36	10 601 907,30	1 074 739,94	2 466 626,30	87 810 131,90
Zwiększenia	0,00	585 316,50	951 593,39	851 400,00	8 800,25	2 397 110,14
Zmniejszenia	0,00	0,00	-1 018 929,49	0,00	-48 145,90	-1 067 075,39
na dzień 31.12.2016	11 813 206,00	62 438 968,86	10 534 571,20	1 926 139,94	2 427 280,65	89 140 166,65
Umorzenie						
na dzień 01.01.2016	-	-19 345 038,77	-8 585 262,57	-1 059 022,94	-2 303 134,63	-31 292 458,91
Zwiększenia	-	-1 558 535,41	-834 157,06	-29 907,00	-16 031,01	-2 438 630,48
Zmniejszenia	-	0,00	1 018 364,05	0,00	48 145,90	1 066 509,95
na dzień 31.12.2016	-	-20 903 574,18	-8 401 055,58	-1 088 929,94	-2 271 019,74	-32 664 579,44
Wartość netto						
na dzień 01.01.2016	11 813 206,00	42 508 613,59	2 016 644,73	15 717,00	163 491,67	56 517 672,99
na dzień 31.12.2016	11 813 206,00	41 535 394,68	2 133 515,62	837 210,00	156 260,91	56 475 587,21

* pozycja obejmuje wyłącznie prawo wieczystego użytkowania gruntów

** zwiększenie wartości brutto dotyczy modernizacji instalacji wentylacji mechanicznej w budynku 1A, zakończonej w 2016 r. (rozpoczęcie inwestycji w 2015 r.)

Nota 3 – Należności - Pożyczki

Tabela 3.1 – Należności długoterminowe - pożyczki – Aktywa A.III.3.

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.
Należności długoterminowe od pozostałych jednostek - pożyczki		5 396 323 809,45	5 048 428 468,08
1	kredyty ze środków NF udzielone przez BOŚ S.A.	152 000,00	0,00
2	pożyczki pomniejszone o odpisy aktualizujące	5 339 534 388,71	5 005 225 769,79
2.1	<i>pożyczki brutto</i>	<i>5 351 264 058,34</i>	<i>5 013 935 755,71</i>
2.2	<i>odpis aktualizujący wartość należności</i>	<i>-11 729 669,63</i>	<i>-8 709 985,92</i>
3	pożyczki przeznaczone na zachowanie płynności finansowej	56 637 420,74	43 202 698,29

Tabela 3.2 – Należności krótkoterminowe - pożyczki – Aktywa B.II.3.c

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.
Należności krótkoterminowe od pozostałych jednostek - pożyczki		767 366 567,53	790 737 938,27
1	kredyty ze środków NF udzielone przez BOŚ S.A.	96 000,00	187 000,00
2	pożyczki NF pomniejszone o odpisy aktualizujące	756 266 475,45	786 776 321,67
2.1	<i>pożyczki brutto</i>	<i>760 470 943,73</i>	<i>789 939 729,95</i>
2.2	<i>odpis aktualizujący wartość należności</i>	<i>-4 204 468,28</i>	<i>-3 163 408,28</i>
3	pożyczki przeznaczone na zachowanie płynności finansowej	8 024 457,47	1 520 086,40
4	odsetki od pożyczek NF udzielonych przez BOŚ S.A.	164,25	113,63
5	odsetki od pożyczek NF pomniejszone o odpisy aktualizujące	1 970 076,60	1 802 444,14
5.1	<i>odsetki od pożyczek brutto</i>	<i>2 616 076,60</i>	<i>2 448 444,14</i>
5.2	<i>odpis aktualizujący wartość należności</i>	<i>-646 000,00</i>	<i>-646 000,00</i>
6	odsetki niezapadłe od pożyczek	461 559,06	86 161,96
7	odsetki od pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej	547 834,70	365 810,47

Tabela 3.3 – Odpisy aktualizujące należności z tytułu pożyczek

wartość należności z tytułu pożyczek i odsetek umownych zagrożonych w spłacie	
01.01.2016 r.	16 580 137,91
Zwiększenia	0,00
Zmniejszenia	4 060 743,71
31.12.2016 r.	12 519 394,20

W 2016 roku nie utworzono odpisów aktualizujących należności z tytułu rat pożyczek zagrożonych w spłacie. Zmniejszenie odpisów wynikało ze spłat pożyczek, na które zostały utworzone odpisy w latach ubiegłych oraz uznania za nieściągalne dwóch pożyczek w łącznej kwocie 2 381 060,00 zł.

Tabela 3.4 - Rozliczenia międzyokresowe przychodów (RMP) z tytułu należności w postępowaniu sądowym, egzekucyjnym i odsetek karnych

	RMP korygujące należności w postępowaniu sądowym i egzekucyjnym	RMP korygujące należności z tytułu odsetek karnych	Razem
01.01.2016 r.	76 890 461,94	5 337 562,96	82 228 024,90
Zwiększenia	55 689,12	540 479,70	596 168,82
Zmniejszenia	418 162,44	4 559 705,01	4 977 867,45
31.12.2016 r.	76 527 988,62	1 318 337,65	77 846 326,27

Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu odsetek karnych, ustawowych oraz kar umownych pomniejszają należności z tych tytułów.

W 2016 roku zwiększenia rozliczeń międzyokresowych przychodów z tytułu należności w postępowaniu sądowym, z kar i odsetek ustawowych wynikają z naliczenia należnych odsetek karnych i odsetek ustawowych. Zmniejszenia natomiast są wynikiem wpłat beneficjentów zaliczonych na spłatę tych należności oraz uznania za nieściągalne kar umownych, odsetek karnych i odsetek ustawowych należnych od dwóch pożyczek uznanych za nieściągalne.

Tabela 3.5 - Rozliczenia międzyokresowe przychodów (RMP) z tytułu wypowiedzianych dotacji

Wyszczególnienie	
01.01.2016 r.	16 637 675,33
Zwiększenia	5 476 389,07
Zmniejszenia	441 099,01
31.12.2016 r.	21 672 965,39

Zwiększenia rozliczeń międzyokresowych przychodów z tytułu wypowiedzianych dotacji wynikają z wypowiedzenia w roku 2016 dotacji na kwotę 3 221 324,84 zł oraz naliczenia należnych odsetek za opóźnienia w spłacie dotacji wypowiedzianych w latach ubiegłych. Zmniejszenia rozliczeń międzyokresowych przychodów są wynikiem wpłat beneficjentów wypowiedzianych dotacji.

Wartość należności z tytułu udzielonych pożyczek na dzień 31.12.2016 r. wynosi 5 836 911 876,15 zł. Pożyczki zostały wycenione w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności.

Odstąpienie od metody wyceny w skorygowanej cenie nabycia (zamortyzowanego kosztu) wynikającej z przepisów *Rozporządzenia Ministra Finansów z 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 149, poz. 1674 z późn. zm.)* jest zgodne z przyjętą w Narodowym Funduszu w polityce (zasadach) rachunkowości zasadą istotności w odniesieniu do należności z tytułu pożyczek. Zgodnie z tą zasadą zdarzenia, których łączna kwota w danym roku sprawozdawczym nie przekracza 2% wartości należności z tytułu pożyczek ujętych w sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni uznaje się za nieistotne.

Przeprowadzono na wybranej próbie pożyczek badanie i ocenę stopnia zniekształceń spowodowanych odstąpieniem od stosowania wyceny pożyczek w skorygowanej cenie nabycia. Próbą objęto pożyczki o łącznej wartości nominalnej 2 876 692 932,33 zł, co stanowi 49,28 % wartości należności z tytułu udzielonych pożyczek. W wyniku przeliczeń ustalono, iż różnica pomiędzy wyceną wybranych pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty a wyceną w skorygowanej cenie nabycia wynosi 7 264 581,25 zł. Szacuje się zatem, że różnica ta przy zastosowaniu wyceny w skorygowanej cenie nabycia dla wszystkich pożyczek wyniosłaby około 14 742 000,00 zł.

W wyniku przeprowadzonych wyliczeń stwierdza się, że różnica wyceny pożyczek w skorygowanej cenie nabycia w stosunku do zastosowanej przez NFOŚiGW wyceny pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności jest nieistotna, gdyż nie przekracza 2% wartości należności z tytułu pożyczek ujętych w sprawozdaniu za 2015 rok. Wartość tych należności na dzień 31.12.2015 r. wyniosła 6 160 710 742,37 zł.

Zastosowanie metody wyceny pożyczek w kwocie wymagalnej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności nie wywiera istotnie ujemnego wpływu na obowiązek rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.

Nota 4 – Pozostałe należności

Tabela 4.1 – Pozostałe należności – Aktywa B.II.3.c

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.
Pozostałe należności		26 433 600,14	23 918 832,74
1	należności od państwowych jednostek budżetowych z tytułu wypłaconych, nierozliczonych dotacji	11 000 348,13	11 579 538,46
2	należności z tytułu opłat z Prawa geologicznego i górniczego, pomniejszone o rozliczenia międzyokresowe przychodów (rmp), w tym:	14 650 299,65	11 245 074,62
2.1	<i>należności wymagalne brutto</i>	<i>69 924 587,76</i>	<i>63 089 802,80</i>
2.2	<i>rmp korygujące należności o opłaty za nielegalną eksploatację i zagrożone przedawnieniem</i>	<i>-55 274 288,11</i>	<i>-51 844 728,18</i>
3	należności z tytułu opłat z ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	15 116,17	272 972,20
4	rozrachunki z pracownikami, w tym:	767 836,19	821 247,46
4.1	<i>pożyczki z ZFŚS</i>	<i>743 545,00</i>	<i>795 787,00</i>
4.2	<i>pozostałe rozrachunki z pracownikami</i>	<i>24 291,19</i>	<i>25 460,46</i>

Należności z tytułu opłat ustalanych przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze (tabela pozostałe należności – pkt. 2)

Od 2002 roku Narodowy Fundusz posiada uprawnienia wierzyciela wobec opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych (za działalność koncesyjną) oraz opłat podwyższonych i dodatkowych (za działalność bez koncesji lub za jej naruszenie). Narodowy Fundusz nie wymierza i nie ustala należności z tytułu opłat, gdyż jest to kompetencja organów koncesyjnych (Ministra Środowiska, marszałków województw oraz starostów) i organów nadzoru górniczego (okręgowych urzędów górniczych). Wymienione organy kontrolują prawidłowość ustalania oraz wnoszenia opłat i przeprowadzają w tym zakresie postępowania administracyjne. Narodowy Fundusz ma prawo do wykonywania uprawnień Ordynacji podatkowej o zobowiązaniach podatkowych, jednak wyłącznie z działu III o zobowiązaniach podatkowych, gdyż nie został ustanowiony organem podatkowym. Dochodzenie zaległych należności odbywa w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i jest prowadzone przez organy egzekucyjne.

Z uwagi na zasadę ostrożności w bilansie są prezentowane wyłącznie wymagalne należności (krótkoterminowe) z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, z terminem płatności do 5 lat wstecz. Są one wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, z uwzględnieniem należnych odsetek za zwłokę. Po przeprowadzeniu analizy ściągalności, analogiczne jak w poprzednim roku, stwierdza się, że należności z tytułu wymagalnych opłat podwyższonych i dodatkowych za nielegalną eksploatację, charakteryzują się niskim prawdopodobieństwem realizacji, niezależnie od terminu ich płatności. Analogiczna sytuacja dotyczy opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych z terminem płatności powyżej 5 lat wstecz, dla których zastosowano środek egzekucyjny przerywający lub zawieszający bieg przedawnienia, ale które są należnościami zagrożonymi przedawnieniami.

Kierując się zasadą ostrożności i wiernego obrazu majątkowego zgodnego z treścią ekonomiczną, należności o niskim prawdopodobieństwie realizacji oraz należności zagrożone przedawnieniami są korygowane poprzez rozliczenia międzyokresowe przychodów w tej samej wysokości i nie są prezentowane w pozycjach bilansu. W bilansie nie wykazuje się ponadto należności z odroczonym terminem płatności oraz należności od osób trzecich, względem których wydano decyzje w oparciu o art. 107 § 1 Ordynacji podatkowej.

Tabela 4.2 – Należności wymagalne z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, z terminem płatności do 5 lat wstecz – należności prezentowane w bilansie (tabela 4.1 – pkt 2.)

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
1	Należności z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, z terminem płatności przypadającym w 2016 roku	3 010 582,88	2 508 940,40	86 775,00	132 065,00	3 097 357,88	2 641 005,40
2	Należności z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych i z terminem płatności w latach 2012-2015	9 305 372,77	7 139 543,22	2 247 569,00	1 464 526,00	11 552 941,77	8 604 069,22
3	Razem [1+2]	12 315 955,65	9 648 483,62	2 334 344,00	1 596 591,00	14 650 299,65	11 245 074,62

Tabela 4.3 – Wymagalne należności (brutto) (tabela 4.1 – pkt 2.1.)

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
1	Należności z tytułu wymagalnych opłat (eksploatacyjnych, koncesyjnych, podwyższonych i dodatkowych)	53 733 172,76	47 340 004,80	16 191 415,00	15 749 798,00	69 924 587,76	63 089 802,80

Tabela 4.4 – Należności wymagalne z tytułu opłat za nielegalną eksploatację oraz z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych z terminem płatności powyżej 5 lat wstecz – należności nie prezentowane w bilansie (tabela 4.1 – pkt 2.2.)

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
1	Należności z tytułu opłat za nielegalną eksploatację, w tym:	39 365 912,41	32 357 255,02	12 415 349,00	11 454 620,00	51 781 261,41	43 811 875,02
1.1	z terminem płatności przypadającym w 2016 roku	8 325 631,72	8 292 625,91	553 612,00	77 956,00	8 879 243,72	8 370 581,91
1.2	z terminem płatności przypadającym w latach 2012-2015	22 679 076,43	15 489 858,48	4 281 187,00	3 546 442,00	26 960 263,43	19 036 300,48
1.3	z terminem płatności przypadającym w okresie do końca 2011 roku	8 361 204,26	8 574 770,63	7 580 550,00	7 830 222,00	15 941 754,26	16 404 992,63
2	Należności z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, z terminem płatności do końca 2011 roku	2 051 304,70	5 334 266,16	1 441 722,00	2 698 587,00	3 493 026,70	8 032 853,16
3	Razem [1+2]	41 417 217,11	37 691 521,18	13 857 071,00	14 153 207,00	55 274 288,11	51 844 728,18

Tabela 4.5 – Pozostałe należności z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych nie prezentowane w bilansie

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
1	Niewymagalne, z odroczone terminem płatności w spłacie	587 757,90	243 819,86	173 794,50	188 307,10	761 552,40	432 126,96
2	Należności z tytułu odpowiedzialności osób trzecich	229 086,32	265 828,43	241 017,00	273 460,00	470 103,32	539 288,43
3	Razem [1+2]	816 844,22	509 648,29	414 811,50	461 767,10	1 231 655,72	971 415,39

Od 2014 roku Narodowy Fundusz posiada uprawnienia wierzyciela w zakresie opłat za wprowadzanie CO₂ do powietrza w związku z przyznanymi uprawnieniami do emisji za 2013 r. Należności są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, z uwzględnieniem należnych odsetek za zwłokę na dzień bilansowy. W zakresie tych należności nie dokonuje się korygowania poprzez rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Tabela 4.6 – Należności z tytułu opłat ustalanych przepisami ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
1	Należności z terminem płatności w 2016 roku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Należności z terminem płatności w latach 2014-2015	13 823,17	246 785,20	1 293,00	26 187,00	15 116,17	272 972,20
3	Razem [1+2]	13 823,17	246 785,20	1 293,00	26 187,00	15 116,17	272 972,20

Nota 5 – Inwestycje długoterminowe – Aktywa A.IV

Tabela 5.1 – Udziały i akcje

Wyszczególnienie				
	01.01.2016 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2016 r.
Wartość brutto	931 221 907,47	201 940 000,00	-1 690 636,64	1 131 471 270,83
Odpisy aktualizujące	-77 962 293,24	-51 205 488,00	360 636,64	-128 807 144,60
Wartość netto	853 259 614,23	-	-	1 002 664 126,23

Zwiększenie wartości brutto udziałów/akcji dotyczy podwyższenia kapitału BOŚ S.A. oraz przebiegowania z inwestycji krótkoterminowych akcji KAPE S.A. (rezygnacja ze sprzedaży).

Zmniejszenie wartości brutto udziałów/akcji dotyczy umorzenia udziałów MEC Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz wykreślenia z KRS czterech spółek z tzw. "portfela resztówek".

Zwiększenie odpisów aktualizujących udziały/akcje dotyczy trwałej utraty wartości akcji BOŚ S.A. oraz przebiegowania z inwestycji krótkoterminowych akcji KAPE S.A.

Zmniejszenie odpisów aktualizujących udziały/akcje dotyczy wykreślenia z KRS czterech spółek z tzw. "portfela resztówek".

Tabela 5.2. – Informacje dotyczące spółek, w których NF posiada co najmniej 20% udziałów w kapitale lub w ogólnej liczbie głosów w organie stanowiącym spółki

Wyszczególnienie *					
Lp.	Nazwa spółki	Udziały	Ogólna liczba głosów	Zysk strata netto	Kapitał własny na
			w organie stanowiącym	za rok obrotowy 2016 **	31.12.2016 r. **
			w %	w zł	
1	Geotermia Podhalańska S.A.	89,97	89,07	4 060 530,00	117 191 716,00
2	Bank Ochrony Środowiska S.A.	52,41	52,41	4 819 000,00	1 823 504 000,00
3	Geotermia Pyrzyce Sp. z o.o.	62,07	65,09	412 199,00	38 599 212,00
4	MEC Sp. z o.o. Ostrowiec Św.	40,35	40,35	2 014 609,00	49 272 336,00
5	MPEC S.A. Tarnów	39,33	25,06	10 022 350,00	124 955 319,00
6	KAPE S.A.	67,74	67,74	1 462 611,00	3 751 031,00

* dane nieostateczne

** dane dotyczące BOŚ S.A. podane są za III kwartały 2016 r.

Akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. stanowią 85,97% wartości długoterminowych aktywów finansowych. Zgodnie ze „Strategią Kapitałową NFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku”, BOŚ S.A. należy do portfela strategicznego NFOŚiGW i jest istotnym elementem systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Polsce. W 2016 r. przeprowadzono szacunek wartości akcji BOŚ S.A., stosując zasadę ostrożności oraz zachowania porównywalności i ciągłości danych prezentowanych w księgach NFOŚiGW. Do oszacowania zastosowano – analogicznie jak w 2015 r. - metodę zysków nadwyżkowych (rezydualnych), uwzględniając m.in. szacunki zysku netto i kosztu kapitału oraz parametry ryzyka specyficznego i systematycznego. Koszt kapitału przyjęto na poziomie wskaźnika ROE dla sektora bankowego w Polsce, podanego przez KNF. Wskaźnik ROE na koniec 2016 r. - zgodnie z danymi cząstkowymi za 2016 r. - przyjęto na poziomie zbliżonym do 2015 r. Uwzględniając wpływ czynników o charakterze regulacyjnym (tj. podatek, odpisy na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, zmiany polityki monetarnej itp.) na wyniki banków oraz pozytywne oczekiwania rynkowe odnośnie rozwoju koniunktury gospodarczej, założono na lata 2017-2019 niższy poziom wskaźnika ROE tj. 6,2% (wobec 6,8% w 2016 r.). Natomiast na 2020 r. założono wzrost wskaźnika ROE w relacji do 2019 r. do 6,7%. Poziom zysku netto w latach 2016-2020 został oszacowany na podstawie danych opublikowanych przez BOŚ S.A. Wyniki oszacowania uzasadniły utworzenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości w kwocie 50 mln zł.

Pozostałe spółki z co najmniej 20% udziałem NFOŚiGW - to spółki portfela podstawowego, w których zaangażowanie wynika z zastosowania instrumentu finansowania projektów środowiskowych w formie nabycia akcji lub udziałów.

Wycena akcji i udziałów portfela podstawowego została dokonana na podstawie analizy sytuacji finansowej poszczególnych spółek i porównania wartości księgowych akcji/udziałów. Nie wykazała ona trwałej utraty wartości tych akcji/udziałów.

Nota 6 – Krótkoterminowe aktywa finansowe – Aktywa B.III.1.c

Tabela 6.1 – Krótkoterminowe aktywa finansowe

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
Krótkoterminowe aktywa finansowe		4 201 078 639,63	5 002 431 039,62
1	w pozostałych jednostkach	2 064 512,00	0,00
1.1	udziały lub akcje	2 064 512,00	0,00
2	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	4 199 014 127,63	5 002 431 039,62
2.1	środki pieniężne w kasie i na rachunkach	621 927,83	421 111,13
a	- kasa	138 714,97	96 635,33
b	- rachunki bieżące i inne krajowe	199 139,91	176 740,42
c	- środki EFP PHARE, SIDA, MF EOG i NMF	234 204,45	147 735,38
d	- środki FS Pomoc Techniczna	49 868,50	0,00
2.2	inne środki pieniężne	4 198 392 199,80	5 002 009 928,49
a	- lokaty ze środków krajowych	4 192 071 424,42	4 996 136 600,92
b	- niezapadłe odsetki od lokat ze środków krajowych	6 320 775,38	5 873 327,57

Nota 7 – Kapitał (fundusz) własny – Pasywa A.

Tabela 7.1 – Kapitał (fundusz) własny

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
Kapitał (fundusz) własny (1+2+3+4)		11 232 828 077,10	11 885 963 272,71
1	Fundusz Podstawowy	5 236 806 054,13	5 316 266 210,43
2	Zobowiązania wieloletnie, w tym:	5 834 302 357,04	6 464 823 552,57
2.1	OZE i efektywność energetyczna	3 520 854 389,45	4 262 141 319,05
2.2	Gospodarowanie odpadami	1 782 096 881,22	1 573 801 049,28
2.3	Górnictwo	406 404 064,52	289 359 592,52
2.4	Geologia	63 372 886,88	265 365 464,48
2.5	Gospodarka wodna	22 191 564,59	25 367 531,87
2.6	Pozwolenia zintegrowane	18 143 612,51	19 425 274,81
2.7	Handel uprawnieniami do emisji	10 997 013,34	19 644 678,94
2.8	Substancje kontrolowane	9 759 558,46	9 241 700,69
2.9	Biokomponenty i biopaliwa	472 386,07	456 940,93
2.10	Ochrona powietrza	10 000,00	20 000,00
3	Rachunek klimatyczny	161 538 823,27	104 506 123,89
4	Nawiązki sądowe	180 842,66	367 385,82

Nota 8 – Rezerwy na zobowiązania – Pasywa B.I

Tabela 8.1 – Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

Wyszczególnienie			
	Świadczenia emerytalne / nagrody jubileuszowe	Nagrody pieniężne i roczne	Razem
01.01.2016 r.	7 349 705,24	5 432 000,00	12 781 705,24
Zwiększenia	1 176 693,70	5 087 000,00	6 263 693,70
Wykorzystanie	-1 203 201,02	-5 129 268,61	-6 332 469,63
Rozwiązanie	0,00	-302 731,39	-302 731,39
31.12.2016 r.	7 323 197,92	5 087 000,00	12 410 197,92
w tym:			
długoterminowa	5 611 656,62	0,00	5 611 656,62
krotkoterminowa	1 711 541,30	5 087 000,00	6 798 541,30

Tabela 8.2 – Pozostałe rezerwy krótkoterminowe

Wyszczególnienie			
	Badanie sprawozdania finansowego	Inne *	Razem
01.01.2016 r.	32 705,70	757 658,59	790 364,29
Zwiększenia	29 435,13	0,00	29 435,13
Wykorzystanie	-29 435,13	-160 584,06	-190 019,19
Rozwiązanie	-3 270,57	-7 415,94	-10 686,51
31.12.2016 r.	29 435,13	589 658,59	619 093,72

* Rezerwa w kwocie 589 658,59 dotyczy Memorandum Finansowego 2002/PL/P/PA/013, utworzona w związku z wystawieniem przez firmę MGGP S.A. nakazu zapłaty w ramach umowy DIN-pif-216/III-1/2007 z 14.09.2007r. Sprawa sporna - w sądzie.

Nota 9 – Zobowiązania – PASYWA B.II, B.III

Tabela 9.1 – Zobowiązania

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
1	Zobowiązania długoterminowe wobec pozostałych jednostek	-	-
1.1	Inne: zobowiązania z tytułu wydatków inwestycyjnych	-	-
2	Zobowiązania krótkoterminowe wobec pozostałych jednostek	35 355 364,82	8 104 281,13
2.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności	513 180,03	571 934,89
a	do 12 miesięcy	513 180,03	571 934,89
2.2	Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń i innych świadczeń	2 358 806,62	2 384 819,69
a	rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	824 616,00	827 646,00
b	rozrachunki z tytułu podatku VAT	9 367,00	3 826,00
c	rozrachunki z ZUS	1 481 285,62	1 509 656,69
d	rozrachunki z PFRON	43 538,00	43 691,00
2.3	Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	412 930,11	572 207,06
a	rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	412 930,11	572 207,06
2.4	Zobowiązania inne	32 070 448,06	4 575 319,49
a	zobowiązanie na wypłatę dofinansowania w związku z zawarciem ugody sądowej	26 490 000,00	0,00
b	zobowiązania wobec Partnerów z tytułu realizacji projektu doradztwa energetycznego (PDE)	0,00	2 045 162,58
-	<i>otrzymane dofinansowanie PDE</i>	<i>0,00</i>	<i>6 978 829,14</i>
-	<i>przekazane dofinansowanie PDE dla Partnerów</i>	<i>0,00</i>	<i>-4 933 666,56</i>
c	odsetki (nadpłaty) od pożyczek	290 609,24	237 120,81
d	niewykorzystana zaliczka na koszty realizacji projektu LIFE CB	0,00	510 376,20
e	pozostałe rozrachunki kaucje gwarancyjne dotyczące środków krajowych	179 411,45	176 740,42
f	rozrachunki-odsetki POiŚ	14 426,69	0,00
g	pozostałe rozrachunki rozliczenie opłat produktowych	0,00	15 667,16
h	niewykorzystana zaliczka na koszty zarządzania MF EOG i PO PT	16 238,95	400 474,38
i	depozyty z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	386 460,04	47 437,18
j	zobowiązania z tytułu wydatków inwestycyjnych	1 787 351,64	983 060,08
k	inne	2 905 950,05	159 280,68
-	<i>wadia</i>	<i>237 700,00</i>	<i>12 000,00</i>
-	<i>rozrachunki z byłymi pracownikami z tytułu opieki medycznej</i>	<i>29 157,30</i>	<i>31 125,20</i>
-	<i>rozrachunki z PZU z tytułu polisy grupowej</i>	<i>19 883,92</i>	<i>19 373,92</i>
-	<i>rozrachunki z PKZP</i>	<i>51 070,00</i>	<i>53 030,00</i>
-	<i>pozostałe</i>	<i>2 568 138,83</i>	<i>43 751,56</i>

Nota 10 – Fundusze specjalne – Pasywa B.III.4.

Tabela 10.1 – Dane o strukturze funduszy specjalnych

Wyszczególnienie					
Lp.	Rodzaj funduszu	01.01.2016 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2016 r.
1	Razem fundusze pomocy zagranicznej	376 347,37	6 338,02	-235 420,01	147 265,38
1.1	EFP PHARE	135 559,75	91,63	-113 853,68	21 797,70
1.2	Fundusz SIDA	125 321,36	146,32	0,00	125 467,68
1.3	FS Pomoc Techniczna 013	115 466,26	6 100,07	-121 566,33	0,00
2	ZFŚS	803 717,83	660 669,51	-629 873,00	834 514,34
3	Razem fundusze specjalne (1+2)	1 180 065,20	667 007,53	-865 293,01	981 779,72

EFP PHARE

Narodowy Fundusz realizuje zadania finansowane ze środków Ekologicznego Funduszu Partnerskiego PHARE (EFP PHARE) zgodnie z umową podpisaną 03.04.2007 r. z Ministrem Środowiska w sprawie przygotowania i realizacji projektów w ramach V Programu Indykatywnego EFP PHARE.

W 2016 roku w ramach projektów o charakterze eksperckim w zakresie wsparcia Ministerstwa Środowiska rozliczono 113 853,68 zł.

Fundusz SIDA

Środki SIDA są to środki powierzone w ramach Ekologicznego Funduszu Partnerskiego SIDA. Pochodzą one z przyznanej dotacji na podstawie umowy pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Królestwa Szwecji w sprawie rozwoju współpracy z dnia 21.05.1990 r. Dotacja przeznaczona była na współfinansowanie w formie pożyczek preferencyjnych przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Pożyczki zostały ostatecznie spłacone w 2013 roku.

Ze spłat tych pożyczek powstał tzw. Szwedzki fundusz rewolwingowy przeznaczony na finansowanie w formie dotacji, zgłoszonych przez Ministra Środowiska ekspertyz, przedsięwzięć i inwestycyjnych oraz innych prac.

W 2016 roku nie dokonano wypłat.

Fundusz Spójności Pomoc Techniczna 013

Projekt „Pomoc Techniczna dla sektora środowiska w Polsce” (Memorandum Finansowe nr 2002/PL/16/P/PA/013) został zakończony w dniu 31.12.2010 r.

W związku z rozliczeniem końcowym projektu, Instytucja Płatnicza dokonała zamknięcia rachunku projektu, a pozostające środki w wysokości 11 702,10 EUR przekazała 07.06.2016 r. na rachunek dochodów budżetu państwa.

Nota 11 – Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne – Aktywa B.III.1

Tabela 11.1 – Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.
środki pieniężne w EUR	14 758,55	4 853,37
środki pieniężne w USD	2 361,13	2 361,13
Na koniec roku obrotowego do wyceny środków pieniężnych zastosowano kursy walut:		
tabela NBP nr	254/A/NBP/2015 z dnia 31.12.2015 r.	252/A/NBP/2016 z dnia 31.12.2016 r.
kurs EUR	4,2615	4,4240
kurs USD	3,9011	4,1793

Nota 12 – Inne rozliczenia międzyokresowe – Pasywa B.IV.2

Tabela 12.1 – Inne rozliczenia międzyokresowe

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
1	Razem rozliczenia międzyokresowe	20 273 116,64	16 961 888,61
	- długoterminowe	5 443 841,79	5 279 982,76
	- krótkoterminowe	14 829 274,85	11 681 905,85
1.1	Darowizna majątku rzeczowego	5 607 700,82	5 443 841,79
	- długoterminowe	5 443 841,79	5 279 982,76
	- krótkoterminowe	163 859,03	163 859,03
1.2	Zaległe należności z Prawa geologicznego i górniczego	14 650 299,65	11 245 074,62
	- długoterminowe	-	-
	- krótkoterminowe	14 650 299,65	11 245 074,62
1.3	Zaległe należności z ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	15 116,17	272 972,20
	- długoterminowe	-	-
	- krótkoterminowe	15 116,17	272 972,20
1.4	Pożytki od zaliczek z Rachunku klimatycznego	-	-
	- długoterminowe	-	-
	- krótkoterminowe	-	-

Nota 13 – Objasnienia do Rachunku Zysków i Strat

Przychody z tytułu opłat i kar

1. W 2016 r. przychody z opłat i kar wyniosły 1 571 202 356,48 zł, z czego opłaty zastępcze i związane z nimi kary wyniosły 940 675 925,08 zł, natomiast przychody z tytułu opłat i kar środowiskowych wyniosły 630 527 933,70 zł. Na realizację przychodów istotny wpływ miała nowelizacja przepisów ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, która zniósła opłatę recyklingową za pojazdy wprowadzane na teren Polski od 01.01.2016 roku. Narodowy Fundusz otrzymuje obecnie wpływy z opłat recyklingowych wyłącznie na mocy przepisów przejściowych, które dotyczą pojazdów sprowadzanych do końca 2015 r.
2. Ujemne wartości przychodów z tytułu opłat i kar z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości 19 847 451,24 zł są rezultatem prawnego obowiązku zwrotu przez Narodowy Fundusz nadpłat z tytułu opłat za brak sieci zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji, które zostały opisane w nocie 21. Rzeczywiste przychody w 2016 r. prezentuje poniższa tabela.

Tabela 13.1 – Przychody z tytułu opłat i kar z tytułu ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – RZiS A.VII.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Wpływy z opłat recyklingowych i kar	48 310 302,06
2	Wpływy z opłat za brak sieci	45 767,70
3	Zwroty opłat za brak sieci	-68 203 521,00
4	Razem (1+2+3)	-19 847 451,24

3. Ujemne wartości przychodów z tytułu kar pieniężnych z ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w wysokości 15 445,14 zł są rezultatem nowelizacji przepisów ustawy, zgodnie z którą Narodowy Fundusz utracił od 9 maja 2014 r. przychody z tego tytułu. W zależności, czy decyzja wymierzająca karę uprawomocniła się przed lub po tej dacie, Fundusz odpowiednio: otrzymuje zaległe kary albo musi dokonywać zwrotu wpłaconych kar. Rzeczywiste przychody w 2016 r. prezentuje poniższa tabela.

Tabela 13.2 – Kary z ustawy o biokomponentach i biopaliwach – RZiS A.XIII.

Lp	Wyszczególnienie	Kwota
1	Wpływy z kar (<i>decyzje uprawomocnione do 08.05.2014 r.</i>)	9 821,45
2	Zwroty kar (<i>decyzje uprawomocnione po 08.05.2014 r.</i>)	-25 266,59
3	Razem (1+2)	-15 445,14

Dotacja celowa w związku z nałożeniem przez KE korekt systemowych w ramach projektów PO IiŚ 2007-2013 i Fundusz Spójności 2000-2006

Na podstawie umów dotacji celowych numer 52/DE/2016 i 59/DE/2016 Narodowy Fundusz otrzymał środki z rezerwy celowej budżetu państwa na finansowanie wydatków uznanych za niekwalifikowane ze względu na naruszenie prawa unijnego w zakresie zamówień publicznych, wynikającego z niedostosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych do przepisów prawa unijnego. Środki dotacji celowej zostały przekazane do beneficjentów w łącznej kwocie 34 683 630,19 zł. (Rachunek zysków i strat – A.XX., B.I.4.)

Projekt Doradztwa Energetycznego

Narodowy Fundusz jest beneficjentem projektu „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”, który jest realizowany we współpracy z Partnerami (wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Urząd Marszałkowski w Lublinie). Projekt finansowany jest w ramach PO LiŚ 2014-2020, I oś priorytetowa „Zmniejszenie emisyjności gospodarki”. W 2016 r. Narodowy Fundusz otrzymał środki w wysokości 8 979 353,39 zł, z czego 2 000 524,25 zł dotyczyło refundacji kosztów Narodowego Funduszu, 6 978 829,14 zł Partnerów projektu. W 2016 r. do partnerów zostały przekazane środki w łącznej kwocie 4 933 666,56 zł, (Rachunek zysków i strat – A.XIX., A.XXIII., B.I.7.). Pozostałą kwotę 2 045 162,58 zł prezentuje się w pozycji zobowiązania krótkoterminowe, w styczniu oraz lutym 2017 r. przekazano środki Partnerom projektu.

Tabela 13.3 – Dotacje z budżetu państwa, środki otrzymane z Unii Europejskiej (pomoc techniczna) –RZiS A.XIX

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.
Dotacje z budżetu państwa i środki otrzymane z Unii Europejskiej		14 078 920,78	31 653 895,95
1	Dotacje z budżetu państwa	14 078 920,78	31 404 867,28
1.1	Pomoc Techniczna PO LiŚ i PO PT MŚ	9 075 436,60	19 438 271,05
a	<i>otrzymana dotacja celowa</i>	0,00	19 619 111,80
b	<i>niewykorzystana dotacja celowa (do zwrotu)</i>	0,00	-180 840,75
1.2	Pomoc Techniczna PO LiŚ i PO PT ME	3 167 515,00	6 118 190,05
a	<i>otrzymana dotacja celowa</i>	0,00	6 155 702,71
b	<i>niewykorzystana dotacja celowa (do zwrotu)</i>	0,00	-37 512,66
1.3	Dofinansowanie kosztów NF -projekt doradztwa energetycznego (PDE)	0,00	2 000 524,25
1.4	Koszty Zarządzania związane z wdrażaniem programów MF EOG/NMF	1 616 530,44	3 102 548,89
a	<i>otrzymana dotacja celowa</i>	1 632 769,39	3 284 669,86
b	<i>niewykorzystana dotacja celowa (do zwrotu)</i>	-16 238,95	-182 120,97
1.5	Dofinansowanie kosztów NF - Fundusz Współpracy Dwustronnej (FWD)	219 438,74	745 333,04
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej na projekt LIFE CB	0,00	249 028,67
a	<i>otrzymana zaliczka</i>	0,00	759 404,87
b	<i>zaliczka do rozliczenia w kolejnych latach</i>	0,00	-510 376,20

1. Narodowy Fundusz otrzymał w 2016 roku, na podstawie umów podpisanych z Ministrem Środowiska oraz Ministrem Energii, dotacje z budżetu państwa przeznaczone na refundację wydatków i kosztów poniesionych w związku z wdrażaniem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ).

Środki w łącznej kwocie 19 438 271,05 zł wykorzystane na podstawie umów podpisanych z Ministrem Środowiska (pkt 1.1):

- 531 847,22 zł na podstawie umowy z dnia 26.02.2016 r., o dofinansowanie Planu Działań sektora środowisko, w ramach Działania 10.1, oś priorytetowa X „Pomoc Techniczna” POLiŚ,
- 15 482 879,25 zł na podstawie umowy dotacji celowej z dnia 27.09.2016 r., na finansowanie wynagrodzeń z pochodnymi dla pracowników Instytucji Wdrażającej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020,
- 3 423 544,58 zł na podstawie umowy z dnia 23.12.2013 r. o dofinansowanie Roczego Planu Działań 2014-2015 w sektorze środowisko, w ramach Działania 15.1 i 15.2, oś priorytetowa XV „Pomoc Techniczna” POLiŚ.

Środki w łącznej kwocie 6 118 290,05 zł wykorzystane na podstawie umów podpisanych z Ministrem Energii (pkt 1.2):

- 290 468,58 zł na podstawie umowy z dnia 29.04.2016 r. o dofinansowanie Planu Działań sektora energetyka, w ramach Działania 10.1, oś priorytetowa X „Pomoc Techniczna” POIiŚ,
 - 4 647 601,49 zł na podstawie umowy dotacji celowej z dnia 24.08.2016 r. na finansowanie wynagrodzeń z pochodnymi dla Instytucji Wdrażającej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020,
 - 1 180 119,98 zł na podstawie umowy z dnia 18.12.2013 r. o dofinansowanie Roczno Planu Działań 2014-2015 w sektorze energetyka, w ramach Działania 15.1 i 15.2, oś priorytetowa XV „Pomoc Techniczna” POIiŚ.
2. Narodowy Fundusz w ramach poddziałania 1.3.3 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, na podstawie umowy podpisanej z Ministrem Energii jest beneficjentem projektu, w związku z realizacją którego otrzymał w 2016 roku środki w kwocie:
- 2 000 524,25 zł na podstawie umowy z dnia 03.03.2016 r. na dofinansowanie projektu „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”.
3. Narodowy Fundusz, wdrażając programy operacyjne, finansowane ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego jest beneficjentem środków z zakresu kosztów zarządzania tymi programami. Na podstawie umów zawartych z Ministrem Środowiska, NFOŚiGW otrzymał w 2016 roku następujące środki:
- 3 102 548,89 zł w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2009-2014 (MF EOG) na podstawie umowy dotacji celowej z dnia 28.06.2016 r. na realizację działań z zakresu kosztów zarządzania związanych z wdrażaniem Programów Operacyjnych:
 - a) MF EOG PL02 - 1 135 444,16 zł,
 - b) MF EOG PL03 - 313 105,75 zł,
 - c) MF EOG PL04 - 1 653 998,98 zł,
 - 745 333,04 zł w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD) na podstawie porozumień ramowych z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Operatora Programu (wraz z aneksami z dnia 25 grudnia 2015 r. oraz 24.08.2016 r.) dla Programów Operacyjnych:
 - d) FWD PL02 - 105 853,22 zł,
 - e) FWD PL03 - 65 407,50 zł,
 - f) FWD PL04 - 574 072,32 zł,
4. Narodowy Fundusz otrzymał dotację bezpośrednio z Unii Europejskiej na refundację poniesionych wydatków i kosztów w związku z realizacją projektu budowy potencjału LIFE (LIFE CB), z której w 2016 roku wykorzystał środki w kwocie:
- 249 028,67 zł na podstawie umowy dotacji z dnia 30.12.2015 r. LIFE 14 CAP/PL/000011 zawartej pomiędzy NFOŚiGW a Komisją Europejską reprezentowaną przez Agencję Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Tabela 13.4 – Pozostałe przychody i koszty operacyjne oraz przychody i koszty finansowe (RZiS D.,E., G., H.)

Lp.	Wyszczególnienie		2015 r.	2016 r.
1	Pozostałe przychody operacyjne		1 081 912,84	551 453,67
1.1	zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	RZiS D.I.	10 370,00	6 234,56
1.2	inne przychody operacyjne	RZiS D.IV.	1 071 542,84	545 219,11
a	z tytułu darowizny rzeczowej EkoFundusz		163 859,03	163 859,03
b	inne		688 245,07	381 360,08
2	Pozostałe koszty operacyjne		4 331 559,45	711 276,29
2.1	koszty związane z realizacją ugody sądowej*, w tym:		4 289 860,12	673 046,95
a	kwota ugody sądowej (brutto)		0,00	26 490 000,00
b	rozliczone koszty umowy dotacji		0,00	-21 527 092,93
c	rozliczone koszty operacyjne		0,00	-4 289 860,12
2.2	inne		41 699,33	38 229,34
3	Przychody finansowe		223 987 837,75	229 666 354,16
3.1	dywidendy i udziały w zyskach	RZiS G. I.	0,00	230,80
3.2	odsetki	RZiS G.II.	212 077 010,21	224 028 735,76
a	odsetki od pożyczek i kredytów		140 014 887,26	155 555 464,10
b	oprocentowanie wolnych środków wraz z niezapadłymi odsetkami i pozostałe		72 062 122,95	68 473 271,66
3.3	zysk ze zbycia udziałów MEC sp. z o.o. Ostrowiec Świętokrzyski	RZiS G.III.	0,00	2 337 557,00
3.4	inne	RZiS G.V.	11 910 827,54	3 299 830,60
a	rozwiązanie odpisów aktualizujących należności z tytułu pożyczek		10 811 169,98	2 464 549,71
b	różnice kursowe (skompensowane)		1 011 269,16	663 974,46
c	pozostałe		88 388,40	171 306,43
4	Koszty finansowe		15 935 152,15	50 013 085,42
4.1	odsetki - marża BOŚ S.A.	RZiS H.I.	4 989,48	4 344,77
4.2	aktualizacja wartości inwestycji - akcje BOŚ S.A.	RZiS H.III.	12 000 000,00	50 000 000,00
4.3	inne	RZiS H.IV.	3 930 162,67	8 740,65
a	odpisy aktualizujące wartość należności		3 911 670,00	0,00
b	pozostałe koszty finansowe		18 492,67	8 740,65

* W sprawozdaniu finansowym za 2015 rok zostało wykazane zobowiązanie z tytułu ugody sądowej zawartej w dniu 22.02.2016 r. z Fundacją Lux Veritatis w kwocie 26 490 000,00 zł, z czego roszczenie z tytułu niewypłaconej dotacji wynosiło 22 200 139,88 zł, natomiast pozostałe koszty (operacyjne) 4 289 860,12 zł. Przedmiotowa ugoda sądowa została zrealizowana w dniu 08.04.2016 r. po otrzymaniu prawomocnego wyroku sądu. W sprawozdaniu finansowym za 2016 rok wykazywane jest rozliczenie roszczenia uznanego przez sąd, tj. wskazanej, w uzasadnieniu wyroku sądu z dnia 22.02.2016 r., niewypłaconej umowy dotacji w wysokości 21 527 092,93 zł oraz pozostałych kosztów w wysokości 4 962 907,07 zł (na które składają pozostałe roszczenia Fundacji Lux Veritatis pozostające w związku faktycznym oraz prawnym z umową dotacji). W konsekwencji kwota 673 046,95 zł stanowiąca różnicę pomiędzy zobowiązaniem zaksięgowanym w 2015 r., a rzeczywistym rozliczeniem została ujęta w pozostałych kosztach operacyjnych.

Nota 14 – Rachunek klimatyczny

Ustawa o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji określa zasady funkcjonowania Krajowego systemu zielonych inwestycji (ang. Green Investment Scheme - GIS), powierzając zarządzanie tym systemem Narodowemu Funduszowi jako Krajowemu operatorowi (KOSZI). Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji AAU (ang. Assigned Amount Units) są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy Narodowego Funduszu, zwany dalej Rachunkiem klimatycznym. W latach 2009 - 2015 Minister Środowiska reprezentujący Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej podpisał 11 umów sprzedaży jednostek AAU, z których na dzień 31.12.2016 r. czynnych było pięć.

Wykorzystanie środków pochodzących ze sprzedaży jednostek przebiega zgodnie z zachowaniem warunków uzgodnionych z państwem nabywcą i sprecyzowanych w umowie sprzedaży, między innymi w zakresie terminów wykorzystania tych środków, przeznaczenia na określone rodzajowo przedsięwzięcia, ustalenia maksymalnej intensywności dofinansowania, przekazywania informacji dotyczących uzyskanych efektów ekologicznych.

Środki Rachunku klimatycznego przeznacza się w ramach zarządzania finansami Narodowego Funduszu m. in. na:

- zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej,
- biogazownie rolnicze,
- elektrociepłownie i ciepłownie na biomasę,
- budowę, rozbudowę i przebudowę sieci elektroenergetycznych w celu przyłączenia źródeł wytwórczych energetyki wiatrowej (OZE),
- zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych.

Stan środków pieniężnych na Rachunku klimatycznym na dzień 01.01.2016 r. wynosił 165 108 017,77 zł, a na dzień 31.12.2016 r. wyniósł 105 523 193,76 zł. W ciągu roku na Rachunku klimatycznym miały miejsce następujące zdarzenia:

- a) zwiększenia stanu środków o kwotę 2 371 442,80 zł (w tym: wpływ odsetek bankowych i zwroty dotacji),
- b) zmniejszenia stanu środków o kwotę 61 956 266,81 zł (w tym: wypłaty dotacji dla beneficjentów na przedsięwzięcia związane z Systemem Zielonych Inwestycji i refundacja części kosztów Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji).

NFOŚiGW został zobowiązany na mocy poszczególnych umów sprzedaży jednostek AAU do sporządzania raportów finansowych określających przepływy pieniężne na poszczególnych subkontach Rachunku Klimatycznego. Raporty finansowe podlegają audytowi finansowemu przeprowadzanemu przez biegłego rewidenta.

Poniżej przedstawione są przepływy pieniężne w 2016 roku dla poszczególnych umów sprzedaży jednostek AAU.

W zakresie umowy z dnia 20 kwietnia 2010 r. podpisanej z Podmiotem Japońskim w 2016 roku na rachunku bankowym nie zaewidencjonowano przepływów pieniężnych. W marcu 2016 roku został zatwierdzony raport końcowy według stanu na dzień 31.12.2015 r.

Tabela 14.1 - Umowa z dnia 05 maja 2010 r. podpisana z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) działającym na rzecz Rządu Irlandii

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2016 r.	72 200,99
2	Zwiększenia	288,39
2.1	Odsetki bankowe	288,39
3	Zmniejszenia	36 393,19
3.1	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	36 393,19
3.1.1	dla beneficjentów	-
3.1.2	zadania KOSZI	36 393,19
4	Stan środków 31.12.2016 r. (4=1+2-3)	36 096,19

Tabela 14.2 - Umowa z dnia 9 listopada 2009 r. podpisana z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) działającym na rzecz Rządu Hiszpanii

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2016 r.	51 000 000,00
2	Zwiększenia	706 025,83
2.1	Odsetki bankowe	706 025,83
3	Zmniejszenia	383 881,80
3.1	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	43 926,79
3.1.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.1.2	<i>zadania KOSZI</i>	43 926,79
3.2	Zwrot zasilenia rachunku 26.02.2016 r.	339 955,01
4	Stan środków 31.12.2016 r. (4=1+2-3)	51 322 144,03

Tabela 14.3 - Umowa z dnia 3 października 2011 r. podpisana z Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju działającym w charakterze powiernika drugiej transzy Hiszpańskiego Funduszu Węglowego

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2016 r.	66 142,32
2	Zwiększenia	291,48
2.1	Odsetki bankowe	291,48
3	Zmniejszenia	66 433,80
3.1	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	66 433,80
3.1.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.1.2	<i>zadania KOSZI</i>	66 433,80
4	Stan środków 31.12.2016 r. (4=1+2-3)	0,00

Raport końcowy według stanu na dzień 30.06.2016 r. został zatwierdzony w grudniu 2016 roku.

Tabela 14.4 - Umowa z dnia 3 października 2011 r. podpisana z Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju działającym w charakterze powiernika Window 2 Funduszu Węglowego dla Europy

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2016 r.	18 249,13
2	Zwiększenia	10 918,10
2.1	Odsetki bankowe	123,83
2.	Zwroty dotacji	10 794,27
3	Zmniejszenia	29 167,23
3.1	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	29 167,23
3.1.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.1.2	<i>zadania KOSZI</i>	29 167,23
4	Stan środków 31.12.2016 r. (4=1+2-3)	0,00

Raport końcowy według stanu na dzień 30.06.2016 r. został zatwierdzony w grudniu 2016 roku.

Tabela 14.5 - Umowa z dnia 4 października 2012 r. podpisana z Ministerstwem Rolnictwa, Żywności i Środowiska Hiszpanii reprezentującym Rząd Hiszpanii

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2016 r.	85 318 853,19
2	Zwiększenia	859 808,89
2.1	Odsetki bankowe	700 746,89
2.2	Zwroty dotacji	159 062,00
3	Zmniejszenia	45 523 751,87
3.1	Dotacje - wypłaty dla beneficjentów na realizację Przedsięwzięć z Zakresu Zazieleniania	45 476 223,22
3.2	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	47 528,65
3.2.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.2.2	<i>zadania KOSZI</i>	47 528,65
4	Stan środków 31.12.2016 r. (4=1+2-3)	40 654 910,21

Tabela 14.6 - Umowa z dnia 16 listopada 2012 r. podpisana z Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju działającym w charakterze powiernika drugiej transzy Hiszpańskiego Funduszu Węglowego

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2016 r.	9 640 226,16
2	Zwiększenia	43 021,72
2.1	Odsetki bankowe	43 008,90
2.2	Inne	12,82
3	Zmniejszenia	9 683 204,55
3.1	Dotacje - wypłaty dla beneficjentów na realizację Przedsięwzięć z Zakresu Zazieleniania	9 639 104,73
3.2	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	44 099,82
3.2.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.2.2	<i>zadania KOSZI</i>	44 099,82
4	Stan środków 31.12.2016 r. (4=1+2-3)	43,33

Tabela 14.7 - Umowa z dnia 16 listopada 2012 r. podpisana z Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju działającym w charakterze powiernika Window 2 Funduszu Węglowego dla Europy

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2016 r.	103 558,33
2	Zwiększenia	493,18
2.1	Odsetki bankowe	493,18
3	Zmniejszenia	104 051,51
3.1	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	104 051,51
3.1.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.1.2	<i>zadania KOSZI</i>	104 051,51
4	Stan środków 31.12.2016 r. (4=1+2-3)	0,00

Raport końcowy według stanu na dzień 30.06.2016 r. został zatwierdzony w grudniu 2016 roku.

Tabela 14.8 - Umowa z dnia 16 września 2015 r. podpisana z Ministerstwem Środowiska, Łądu i Morza reprezentującym Rząd Włoch

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2016 r.	18 888 787,65
2	Zwiększenia	750 595,21
2.1	Odsetki bankowe	262 054,81
2.2	Zasilenie rachunku dnia 30.12.2016r. z przeznaczeniem na wypłaty dotacji	488 540,40
3	Zmniejszenia	6 129 382,86
3.1	Dotacje - wypłaty dla beneficjentów na realizację Przedsięwzięć z Zakresu Zazieleniania	6 096 279,05
3.2	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	33 103,81
3.2.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.2.2	<i>zadania KOSZI</i>	33 103,81
4	Stan środków 31.12.2016 r. (4=1+2-3)	13 510 000,00

W myśl ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji koszty związane z wykonywaniem zadań KOSZI są pokrywane ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym. Wysokość kosztów możliwych do refundacji regulują zapisy w poszczególnych umowach sprzedaży jednostek AAU. Zgodnie z wartościami zaprezentowanymi w tabelach powyżej w 2016 r. z rachunku klimatycznego zrefundowano środki w wysokości 404 704,80 zł.

Nota 15 – Propozycja podziału zysku

Zysk proponuje się przeznaczyć na zwiększenie funduszu statutowego.

Nota 16 – Objasnienia do Rachunku Przepływów Pieniężnych

Tabela 16.1 - Objasnienia do Rachunku Przepływów Pieniężnych

Lp.	Wyszczególnienie		BO 2016 r.	BZ 2016 r.	(BZ- BO) 2016 r.
1	zmiana stanu rezerw	A.II.5.	13 572 069,53	13 029 291,64	-542 777,89
2	zmiana stanu zapasów	A.II.6.	629,99	0,00	-629,99
3	zmiana stanu należności	A.II.7.	6 190 124 695,09	5 863 111 786,57	-327 012 908,52
4	zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych		36 535 430,02	9 086 060,85	-27 449 369,17
5	zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych		1 787 351,64	983 060,08	-804 291,56
6	<i>zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych bez zobowiązań inwestycyjnych (4-5)</i>		34 748 078,38	8 103 000,77	-26 645 077,61
7	<i>korekta zmiany stanu zobowiązań o wpływ z tytułu sprzedanych akcji prezentowanych w roku 2015 w zobowiązaniach krótkoterminowych</i>		0,00	0,00	2 496 183,00
8	<i>zmiana stanu zobowiązań po korektach (6+7)</i>	A.II.8.	0,00	0,00	-24 148 894,61
9	zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	A.II.9	20 273 116,64	16 961 888,61	-3 311 228,03

Tabela 16.1 - Objasnienia do Rachunku Przepływów Pieniężnych c.d.

Lp.	Wyszczególnienie		BO 2016 r.	BZ 2016 r.
10	zysk / strata z działalności inwestycyjnej	A.II.4.	0,00	47 656 208,44
11	odpisy aktualizujące wartość akcji BOŚ S.A.		12 000 000,00	50 000 000,00
12	zysk na zbyciu udziałów MEC Ostrowiec Świętokrzyski sp. z o.o.		0,00	-2 337 557,00
13	wartość sprzedanych środków		0,00	-6 800,00
14	nie umorzona wartość sprzedanych środków trwałych		0,00	565,44
15	wynik ze zbycia środków trwałych (13+14)		-10 370,00	-6 234,56
16	Inne korekty	A.II.10	-	-
17	zbycie udziałów (zysk)		0,00	-2 337 557,00
18	inne		0,00	-230,80
19	zysk z inwestycji (17+18)		0,00	-2 337 787,80
20	Zbycie aktywów finansowych	B.I.3.b)	-	-
21	zbycie udziałów		0,00	2 501 374,00
22	odsetki (kupon uzyskany) od skarbowych papierów wartościowych		8 170 000,00	0,00
23	wartość sprzedanych/wykupionych skarbowych papierów wartościowych		190 000 000,00	0,00
24	dywidendy		0,00	230,80
25	Zysk z aktywów finansowych (21+22+23+24)	B.I.3.	198 170 000,00	2 501 604,80
26	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych (WNIp) oraz rzeczowych aktywów trwałych (27+28+29+30+31+34)	B.II.1.	3 599 835,49	3 154 078,55
27	zwiększenie wartości niematerialnych i prawnych		683 093,45	118 422,00
28	zwiększenie rzeczowych aktywów trwałych		1 603 913,18	2 397 110,14
29	korekta zwiększeń rzeczowych aktywów trwałych o wartość zakupionych w 2015 r.		0,00	-165 745,15
30	nakłady na środki trwałe w budowie		165 745,15	0,00
31	korekta zawyżonych obrotów Wn dla wartości niematerialnych i prawnych i rzeczowych środków trwałych		-49 412,63	0,00
32	<i>BO zobowiązań inwestycyjnych</i>		<i>2 983 847,98</i>	<i>1 787 351,64</i>
33	<i>BZ zobowiązań inwestycyjnych</i>		<i>-1 787 351,64</i>	<i>-983 060,08</i>
34	zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych (32+33)		1 196 496,34	804 291,56

Nota 17 – Transakcje zabezpieczające walutowe ryzyko kursowe

W roku 2016 Narodowy Fundusz kontynuował zawieranie transakcji, których celem było wyeliminowanie ryzyka kursowego związanego z kursem EUR/PLN, w związku z udzielaniem pożyczek w walucie EUR. W momencie udzielania pożyczek Narodowy Fundusz nabywając walutę EUR dokonuje jednocześnie transakcji SWAP.

Jeżeli beneficjent spłaca pożyczkę przed terminem lub w terminie realizacji terminowej transakcji walutowej, ryzyko kursowe jest eliminowane. Jeżeli natomiast beneficjent nie spłaca pożyczki w terminie zaplanowanym, wówczas Narodowy Fundusz mimo wszystko realizuje transakcję terminowego zakupu waluty, rozpoznając zysk lub stratę na tej transakcji i jednocześnie dokonuje ponownego zabezpieczenia pożyczki niespłaconej w zaplanowanym terminie. Zyski lub straty na transakcjach będących instrumentami pochodnymi są, co do zasady kompensowane przez straty lub zyski osiągnięte na pozycjach zabezpieczanych, tj. na walutowych pożyczkach udzielonych przez Narodowy Fundusz.

Na dzień 31.12.2016 r. pozostaje do realizacji drugi termin SWAP (sprzedaż waluty), charakterystykę transakcji zabezpieczającej przedstawiono poniżej:

- zabezpieczona pozycja walutowa z tytułu udzielonych w EUR pożyczek 8 458 747,48 EUR
- data realizacji transakcji 31.03.2017 r.
- kurs zakupu EUR/PLN 4,4150
- kurs sprzedaży EUR/PLN 4,4276
- wycena transakcji zabezpieczających razem - 263 126,08 PLN

Strata na transakcji zabezpieczającej jest jednocześnie zyskiem z rzeczywistej transakcji wymiany (i odwrotnie), co odnoszone jest odpowiednio w przychody i koszty finansowe, a następnie prezentowane wynikowo w rachunku zysków i strat.

Nota 18 – Zwroty nadpłat w opłatach za brak sieci zbierania pojazdów z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

Od 1 stycznia 2016 r. obowiązuje znowelizowana ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 803, z późn. zm.), zgodnie z którą Główny Inspektor Ochrony Środowiska, jako właściwy organ podatkowy odpowiada za dokonywanie zwrotu nadpłaty z tytułu opłat za brak sieci wraz z oprocentowaniem - ze środków rezerwy celowej na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa. Obowiązek zwrotu jest konsekwencją uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19.10.2015 r. sygn. akt: II OPS 1/15 oraz postępowań administracyjnych prowadzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Środki pochodzą z NFOŚiGW (równowartość kwoty nadpłaty) oraz z budżetu państwa (kwota oprocentowania - odsetek). Dokonywane przez NFOŚiGW zwroty równowartości kwot nadpłat mają charakter zobowiązań warunkowych, realizowanych stosownie do wydanego oświadczenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, pod warunkiem spełniania warunków określonych w ustawie. Kwoty zwrotów są przekazywane na rachunek bankowy Ministerstwa Środowiska i są ujmowane w księgach rachunkowych NFOŚiGW w momencie wypłaty. Zmniejszają one wysokość stanu zobowiązania wieloletniego „gospodarowanie odpadami”. W 2016 r. NFOŚiGW zwrócił 7 nadpłat w opłatach za brak sieci w kwocie 68 203 521,00 zł, w tym:

Tabela 18.1 – Zwroty nadpłat w opłatach za brak sieci zbierania pojazdów z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

L.p.	Podmiot, którego dotyczy zwrot	Data zwrotu	Kwota
1	Kia Motors Polska Sp. z o.o.	13.04.2016	3 735 704,00
2	General Motors Poland Sp. z o.o.	18.05.2016	15 244 801,00
3	Chevrolet Poland Sp. z o.o.	25.05.2016	3 338 041,00
4	Peugeot Polska Sp. z o.o.	25.05.2016	14 447 203,00
5	Nissan Sales Central & Eastern Europe Kft. Sp. o.o. Oddział w Polsce	08.06.2016	6 718 777,00
6	Toyota Motor Poland Company Limited Sp. z o.o.	05.10.2016	18 230 357,00
7	General Motors Manufacturing Poland Sp. z o.o.	19.10.2016	6 488 638,00
8	Razem (1+2+3+4+5+6+7)		68 203 521,00

Nota 19 – Zobowiązania warunkowe (ewidencja pozabilansowa, pozaksięgowa)

1. Poręczenie Narodowego Funduszu na okres do 17.09.2022 r. w kwocie 45 239 105,63 zł jako zobowiązanie wynikające z Porozumienia pomiędzy Ministerstwem Środowiska, Narodowym Funduszem i Miastem Świnoujście z dnia 21.04.1994 r., w sprawie realizacji projektu "Oczyszczalnia ścieków" (wartość poręczenia wynosiła 20 mln DEM, co stanowi równowartość 10 225 837,62 EURO – na dzień 31.12.2016 r. wartość poręczenia w EURO została przeliczona na złote według kursu wskazanego tabeli nr 252/A/NBP/2016 z dnia 30.12.2016 r.).
2. Zobowiązania warunkowe Narodowego Funduszu z tytułu zawartych umów.

Tabela 19.1 – Zobowiązania warunkowe Narodowego Funduszu z tytułu zawartych umów

Lp.	Wyszczególnienie	BO 2016 r.	BZ 2016 r.	z tego:			
				zaległe	do wypłaty w 2017 r.	do wypłaty w 2018 r.	do wypłaty w latach następnym
1	Pożyczki	1 137 820 291,16	965 299 684,76	221 400 179,09	444 140 759,97	244 811 134,28	54 947 611,42
2	Dotacje	1 546 563 352,95	947 030 882,37	162 138 818,44	530 265 942,97	169 997 176,78	84 628 944,18
2.1	w tym dotacje ze środków Rachunku Klimatycznego	101 601 847,86	71 150 878,89	710 232,89	68 569 582,00	1 871 064,00	0,00
3	Dopłaty *	163 109 912,99	114 267 270,06	921 330,89	24 459 424,48	25 260 375,93	63 626 138,76
4	Udostępnienie środków WFOŚiGW **	330 680 946,33	263 511 874,99	126 189 123,35	100 039 618,12	37 283 133,52	0,00
5	Razem (1+2+3+4)	3 178 174 503,43	2 290 109 712,18	510 649 451,77	1 098 905 745,54	477 351 820,51	203 202 694,36

* Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych lub ceny wykupu obligacji

** Udostępnienie środków WFOŚiGW na dofinansowanie przedsięwzięć w formie pożyczek i dotacji

3. Zobowiązania warunkowe Narodowego Funduszu z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych po decyzji Zarządu i Rady Nadzorczej, przed zawarciem umów.

Tabela 19.2 – Zobowiązania warunkowe Narodowego Funduszu z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych po decyzji Zarządu i Rady Nadzorczej, przed zawarciem umów

Lp.	Wyszczególnienie	BO 2016 r.	BZ 2016 r.	z tego:	
				po decyzji Zarządu i po decyzji RN	po decyzji Zarządu i przed decyzją RN
1	Pożyczki	109 018 519,00	150 978 289,11	86 388 289,11	64 590 000,00
2	Dotacje	158 824 503,88	86 018 812,77	86 018 812,77	0,00
2.1	w tym dotacje ze środków Rachunku Klimatycznego	62 294 171,00	63 299 984,00	63 299 984,00	0,00
3	Razem (1+2)	267 843 022,88	236 997 101,88	172 407 101,88	64 590 000,00

Zobowiązania z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych (pkt 2 i pkt 3) są traktowane jako zobowiązania warunkowe, bowiem obowiązek wykonania świadczeń uzależniony jest od zaistnienia określonych zdarzeń, a przede wszystkim spełnienia przez beneficjentów warunków umożliwiających zawarcie umów o dofinansowanie i ich prawidłową realizację. Dofinansowanie następuje wyłącznie w przypadku spełnienia warunków określonych w umowach i jest ujmowane w księgach rachunkowych w momencie wypłaty.

Wartości wykazane w tabelach ujmowane są w Lokalnym Systemie Informatycznym (LSI). Program ten wykorzystywany jest w ramach rachunkowości zarządczej, wspomaga on obsługę procesów biznesowych Narodowego Funduszu.

Nota 20 – Fundusz Spójności 2000-2006 (ewidencja pozabilansowa)

Na mocy Porozumienia z dnia 31.01.2001 r. zawartego pomiędzy Ministrem Środowiska a Narodowym Funduszem, zmienionego Porozumieniem z dnia 29.04.2005 r., Narodowy Fundusz jest dysponentem, wspólnie z Ministerstwem Środowiska, środków Funduszu Spójności przeznaczonych na współfinansowanie realizacji przedsięwzięć w sektorze ochrony środowiska. Narodowy Fundusz prowadzi ewidencję pozabilansową tych środków.

Realizacja projektów została zakończona. W 2016 roku na rachunek w NBP Komisja Europejska przekazała 1 583 tys. EUR z tytułu płatności końcowej dla 1 projektu.

Nota 21 – Programy operacyjne (ewidencja pozabilansowa, pozaksięgową)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (perspektywa 2007-2013)

Na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 26.06.2007 r. z Ministrem Środowiska Narodowy Fundusz pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla następujących osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa, II – Gospodarka odpadami i ochrona ziemi, III – Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz IV – Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.

Na podstawie umowy POIiŚ nr I MG-NFOŚiGW/2007 zawartej z Ministrem Gospodarki Narodowy Fundusz pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla zadań w ramach wybranych działań IX osi priorytetowej – Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna.

Środki europejskie przeznaczone na finansowanie projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko wypłacane są przez Bank Gospodarstwa Krajowego z rachunku Ministerstwa Finansów. Narodowy Fundusz jako Instytucja Wdrażająca posiada upoważnienia Instytucji Pośredniczących do składania zleceń płatniczych przekazujących środki beneficjentom w związku z realizacją projektów.

W 2016 r. złożono zlecenia płatności na łączną kwotę 773 342 932,69 zł.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (perspektywa 2014-2020)

Na podstawie umowy POIiŚ nr 1/MG-NFOŚiGW/2014 zawartej z Ministrem Gospodarki Narodowy Fundusz pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla I osi priorytetowej.

Na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 19.02.2015 r. z Ministrem Środowiska Narodowy Fundusz pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla II osi priorytetowej „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu”.

W 2016 r. w ramach II osi złożono zlecenia płatności dla beneficjentów na łączną kwotę 55 000 000,00 zł.

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego MF EOG/NMF

W ramach perspektywy 2009 – 2014 Narodowy Fundusz na mocy Porozumień ramowych z dnia 24 stycznia 2013 r. zawartych z Ministrem Środowiska przyjął do wykonania zadania związane z wdrażaniem Programu Operacyjnego PL02 „Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów” i Programu Operacyjnego PL03 „Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych”. W dniu 12 lutego 2013 r. zostało podpisane kolejne porozumienie pomiędzy Narodowym Funduszem a Ministrem Środowiska, na mocy którego Narodowy Fundusz przyjął do wykonania zadania związane z wdrażaniem Programu Operacyjnego PL04 „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii”.

W roku 2016 w ramach środków MF EOG i NMF perspektywa 2009 – 2014 złożono zlecenia płatności dla beneficjentów na łączną kwotę 169 202 818,70 zł.

Dodatkowo na podstawie Umów dotacji nr 54/DE/2016 i 55/DE/2016 zawartych z Ministrem Środowiska Narodowy Fundusz otrzymał środki przeznaczone na uzupełnienie dofinansowania dla projektów realizowanych przez beneficjentów (w wysokości 5% wydatków kwalifikowanych) wypłacanych w ramach Funduszu Małych Grantów oraz dla projektów realizowanych przez beneficjentów w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej (w wysokości do 15% wydatków kwalifikowanych). W 2016 r. środki dotacji zostały przekazane do beneficjentów w wysokości 163 093,51 zł (umowa dotacji nr 54/DE/2016) oraz 167 967,24 zł (umowa nr 55/DE/2016). (Rachunek zysków i strat – A.XXI.-XXII.,B.I.5.-6.)

Nota 22 – Objasnienia dotyczące zawartych przez jednostkę umów, istotnych transakcji i niektórych zagadnień osobowych

Narodowy Fundusz nie jest jednostką działającą na zasadach rynkowych, przez co ocena każdej transakcji Narodowego Funduszu powinna być dokonywana przez pryzmat statutowych celów funduszu, wynikających z ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Tabela 22.1 – Przeciętne zatrudnienie w etatach

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.
Pracownicy ogółem: (1+2)		554	556
1	pracownicy na stanowiskach	538	539
1.1	Zarząd	4	5
1.2	Dyrektor Biura, Główny Księgowy, dyrektor, kierownik komórki organizacyjnej, zastępcy	52	57
1.3	ekspert, doradca, radca prawny	90	97
1.4	główny specjalista, starszy specjalista, specjalista, audytor wewnętrzny	303	292
1.5	starszy inspektor, inspektor	89	88
2	pracownicy na stanowiskach wspomagających, pomocniczych	16	17

Informacje o wynagrodzeniach wypłaconych (należnych) osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących Zarządu i RN.

Ogólna kwota wynagrodzeń członków Zarządu wypłaconych w 2016 r. wyniosła 1 372 379 zł.

Ogólna kwota wynagrodzeń Rady Nadzorczej wypłaconych w 2016 r. wyniosła 601 700,54 zł.

Informacja o wynagrodzeniu biegłego rewidenta wypłaconym (należnym) za rok obrotowy 2016.

Wynagrodzenie firmy audytorskiej Grupa Gumułka - Audyt Sp. z o.o. za obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego za rok 2016 wynosi 29 435 zł.

Informacja o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego 2016.

Nie wystąpiły.

Informacja o znaczących zdarzeniach, jakie wystąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2016.

Nie wystąpiły.